

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС- КОЛЕДЖ
Кафедра економіки, управління та адміністрування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

освітнього ступеня «бакалавр»

МЕТОДИКА ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І
ЗАМОВНИКАМИ

(за матеріалами Приватного підприємства «Софініт»)

Виконав:

студент групи ОА-22

спеціальності:

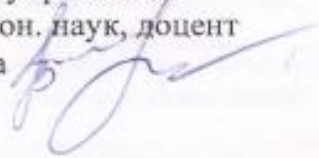
071 «Облік і оподаткування»

Зінченко Кирило Юрійович

Науковий керівник:

доцент, канд. екон. наук

Криворучко Михайло Юрійович

Допущено до захисту
протокол № 12 від «3» червня 2024 р.
завідувач кафедри економіки, управління
та адміністрування, доктор екон. наук, доцент
Кузнецова Наталія Богданівна

Черкаси 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ.....	8
1.1. Економічна сутність розрахунків з покупцями і замовниками	8
1.2. Аналіз нормативно – правової бази з обліку розрахунків з покупцями і замовниками.....	12
1.3. Методичні основи обліку розрахунків з покупцями і замовниками	17
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ НА ПП «СОФІНІТ».....	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	30
2.2. Первинний облік розрахунків з покупцями і замовниками	38
2.3. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з покупцями і замовниками їх відображення у фінансовій звітності	43
2.4. Шляхи удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками ..	49
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ НА ПП «СОФІНІТ». 55	
3.1. Аналіз розрахунків з покупцями і замовниками.....	55
3.2. Шляхи удосконалення аналізу розрахунків з покупцями і замовниками. 61	
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ.....	79

ВСТУП

Правильна організація бухгалтерського обліку є однією з найважливіших умов ефективного управління та комерційного успіху сучасних підприємств. Управління бізнесом, збереження та примноження власності та перерозподіл прибутку потребують інформації про процеси, які відбуваються під час виробничої діяльності. Ця інформація не може бути отримана випадково, а лише шляхом практичного застосування та дотримання методик, які забезпечують відображення та системний підхід до факторів управління. У процесі господарської діяльності підприємства можуть встановлювати розрахункові відносини з юридичними та фізичними особами. З цієї точки зору особливо важливо правильно організувати розрахунки та облік з покупцями та замовниками.

Проблемі дослідження обліку і аналізу, розрахунків з покупцями і замовниками присвячено багато науково-практичних публікацій, зокрема видано ряд підручників та науково-практичних посібників з організації бухгалтерського обліку: Ф. Бутинець [6], Р. Бруханський, О. Скирпан [5]; А. Косяк А.П., А. Зубенко [18]; О. Лишиленко [20]; Ю. Серпенінова та інші [27]. Заслужують на увагу публікації з питань формування дебіторської заборгованості: Т. Шматковська та С. Колодій [54], В. Слемченко та М. Скрипник [49], Я. Сливка [50], Т.Косташ [17] та багато інших науковців.

Однак трансформаційні зміни в економічному та політичному становищі потребують удосконалення науково-практичних та методичних підходів до обліку і аналізу, розрахунків з покупцями і замовниками.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є удосконалення методичних та практичних аспектів обліку і аналізу розрахунків з покупцями і замовниками в умовах сучасних реалій.

Відповідно до мети, визначено *основні завдання даного випускної кваліфікаційної роботи:*

- поглиблення та узагальнення економічної сутності розрахунків з

покупцями і замовниками;

- аналіз нормативно-правової бази з обліку розрахунків з покупцями і замовниками;

- висвітлення методичних основ обліку розрахунків з покупцями і замовниками;

- аналіз діючої практики обліку розрахунків з покупцями і замовниками та шляхи її удосконалення на прикладі конкретного підприємства;

- розкриття методичних та практичних аспектів аналізу розрахунків з покупцями і замовниками та шляхи його удосконалення в умовах конкретного підприємства.

Об'єктом дослідження є методика обліку і аналізу, розрахунків з покупцями і замовниками

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні засади формування методики обліку і аналізу, розрахунків з покупцями і замовниками в умовах сучасних реалій.

Методи дослідження. Теоретичний і практичний характер отриманих напрацювань зумовив вибір наступних методів дослідження: діалектичний – щодо визначення економічної сутності розрахунків з покупцями і замовниками; індукції й дедукції – щодо визначення і систематизації нормативно-правових актів обліку та аналізу розрахунків з покупцями і замовниками; узагальнення – при формуванні методичних рекомендацій ведення синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з покупцями і замовниками та їх відображення у фінансовій звітності в сучасних умовах; систематизація – щодо визначення шляхів удосконалення обліку та аналізу розрахунків з покупцями і замовниками; управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах та визначення; графічний – для візуального представлення трансформації

Інформаційною базою дослідження виступили законодавчі й нормативно-регламентуючі акти у сфері обліку; дані офіційних аналітичних та

статистичних джерел; результати власних досліджень; статут ПП «Софініт» (додаток А), фінансова звітність ПП «Софініт» (додаток Б та В), матеріали з мережі Інтернет.

Методичною основою дослідження виступили опрацьовані й узагальнені автором роботи вітчизняних та іноземних науковців і практиків за темою дипломної роботи.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ

1.1. Економічна сутність розрахунків з покупцями і замовниками

В умовах ринкової економіки всі господарські організації тією чи іншою мірою вступають у фінансові відносини з іншими юридичними та фізичними особами на підставі договорів на поставку товарів, виконання робіт та надання послуг. Товари (роботи, послуги) купують організації, які зацікавлені в їх отриманні (наданні) і готові заплатити за них.

Покупець - це юридична або фізична особа, яка використовує, придбаває, замовляє або має намір придбати чи замовити товари, послуги або роботи. Покупець - суб'єкт, який отримує товари для цілей, відмінних від власного використання. Замовник – юридична або фізична особа, яка розміщує замовлення в іншій стороні (виробника, дистриб'ютора, постачальника товарів або послуг (підрядника)). Замовник – це держава, державний орган, установа, організація, підприємство, компанія або фізична особа.

Основою угоди з покупцями та замовниками є намір укласти комерційну угоду. В результаті одна сторона, постачальник (виконавець), зобов'язується поставити товари, надати послуги, виконати роботи, а інша сторона, покупець (замовник), зобов'язується оплатити товари, послуги, роботи. Ці зобов'язання визначаються умовами договору між двома сторонами. Договір набуває чинності з моменту його підписання і є обов'язковим для виконання сторонами. Договір повинен містити строки, умови та всі необхідні реквізити відповідно до вимог щодо укладення та виконання договорів.

Платіжні відносини між підприємством та його покупцем або замовником виникають у процесі господарської діяльності підприємства і зазвичай передують укладанню договорів (контрактів), наприклад, купівлі-продажу товарно-матеріальних цінностей або виконання підрядних робіт чи надання послуг. Це найпоширеніша і найважливіша підстава виникнення

зобов'язань та основна форма реалізації товарно-грошових відносин у ринковому середовищі. Для правильної організації бухгалтерського обліку операцій з покупцями та постачальниками важливо визначити момент виникнення таких зобов'язань, оскільки юридичні та економічні аспекти цього питання дещо відрізняються [27, с.163].

Для цілей бухгалтерського обліку зобов'язання визнається лише тоді, коли виникає відповідальність за зобов'язання. Як правило, зобов'язання виникає після отримання права користування товарами (роботами, послугами). Однак у разі невиконання договору може виникнути неустойка, яку також слід визнати. Для списання коштів з покупця постачальник виставляє платіжний рахунок (платіжну вимогу-доручення) на списання коштів без необхідності його узгодження. Слід зазначити, що платіжні відносини між постачальником і покупцем, як правило, ґрунтуються на договорі міни товарів. Це означає, що контрагент обмінюється товарами. Іншими словами, господарські операції, які передбачають оплату товарів (робіт, послуг) у формі, відмінній від грошової, включаючи будь-які види зарахування чи погашення взаємної заборгованості, і не передбачають зарахування коштів на рахунок продавця як компенсацію вартості таких товарів (робіт, послуг) [54].

Розрахунки з покупцями і замовниками мають велике економічне значення для підприємств і організацій, оскільки вони відображають фінансові взаємовідносини та оборот коштів між сторонами. Звірка розрахунків з покупцями та замовниками є найважливішою ділянкою роботи бухгалтерії, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходу та грошових потоків компанії. Звірка використовується, з одного боку, для спрямування та забезпечення підприємства сировиною, матеріалами, паливом і тарою, а з іншого - для продажу готової продукції [20, с.582].

Згідно з НП(С)БО 10, дебіторська заборгованість - це сума, яку дебітор заборгував суб'єкту господарювання на певну дату [31], а у відповідності до МСБО 39, дебіторська заборгованість визнається в балансі, коли суб'єкт господарювання є стороною договірної зобов'язання і має юридичне право на

отримання грошових коштів. Коли підприємство вперше визнає дебіторську заборгованість, воно має оцінити її за справедливою вартістю та додати витрати на операцію, які відносяться до фінансового активу [21].

Класифікація дебіторської заборгованості здійснюється шляхом групування дебіторської заборгованості за строками її непогашення та визначення коефіцієнту сумнівної заборгованості для кожної групи. Коефіцієнт сумнівності дебіторської заборгованості визначається підприємством на основі фактичної суми безнадійної дебіторської заборгованості за попередній звітний період. Як правило, чим більша сума неоплаченої дебіторської заборгованості, тим вищий коефіцієнт сумнівної дебіторської заборгованості. Резерв сумнівних боргів визначається як сума добутків поточної дебіторської заборгованості кожної групи на коефіцієнт сумнівності дебіторської заборгованості кожної групи [31].

Таким чином, розрахунки з покупцями і замовниками є процесом отримання оплати за надані товари або послуги, елементом фінансової стратегії підприємства, який впливає на його фінансову стійкість, ліквідність та конкурентоспроможність. Для покращення системи обліку розрахунків та зменшити дебіторську та кредиторську заборгованість, необхідно внести декілька змін, які сприятимуть покращенню обліку розрахунків:

- контроль співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю. Значне переважання дебіторської заборгованості загрожує фінансовій стабільності підприємства та потребує додаткового фінансування;
- кращий та якісніший аналіз складу та структури дебіторської та кредиторської заборгованості в розрізі конкретних покупців та замовників, а також строків утворення заборгованості та можливості її погашення дозволить своєчасно виявити прострочену заборгованість та вжити заходів щодо її стягнення. Дані про терміни виникнення заборгованості повинні бути регулярними та актуальними і зберігатися в окремих документах, наприклад, у реєстрі прострочених рахунків дебіторів і кредиторів. Такий реєстр слід формувати у вигляді матриці, де в рядках відображаються дебітори, в

стовпчиках - кредитори, а в колонці - строки погашення заборгованості;

– контроль оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості та управляти станом погашення простроченої заборгованості. В умовах інфляції прострочені платежі означають, що компанія втрачає частину вартості поставленого товару. На IV етапі доцільно на високому рівні організувати договірну роботу та розробити систему відповідних умов для постійних клієнтів [20, с. 586]. Розглянемо ключові аспекти економічної сутності розрахунків з покупцями і замовниками (рис.1.1).

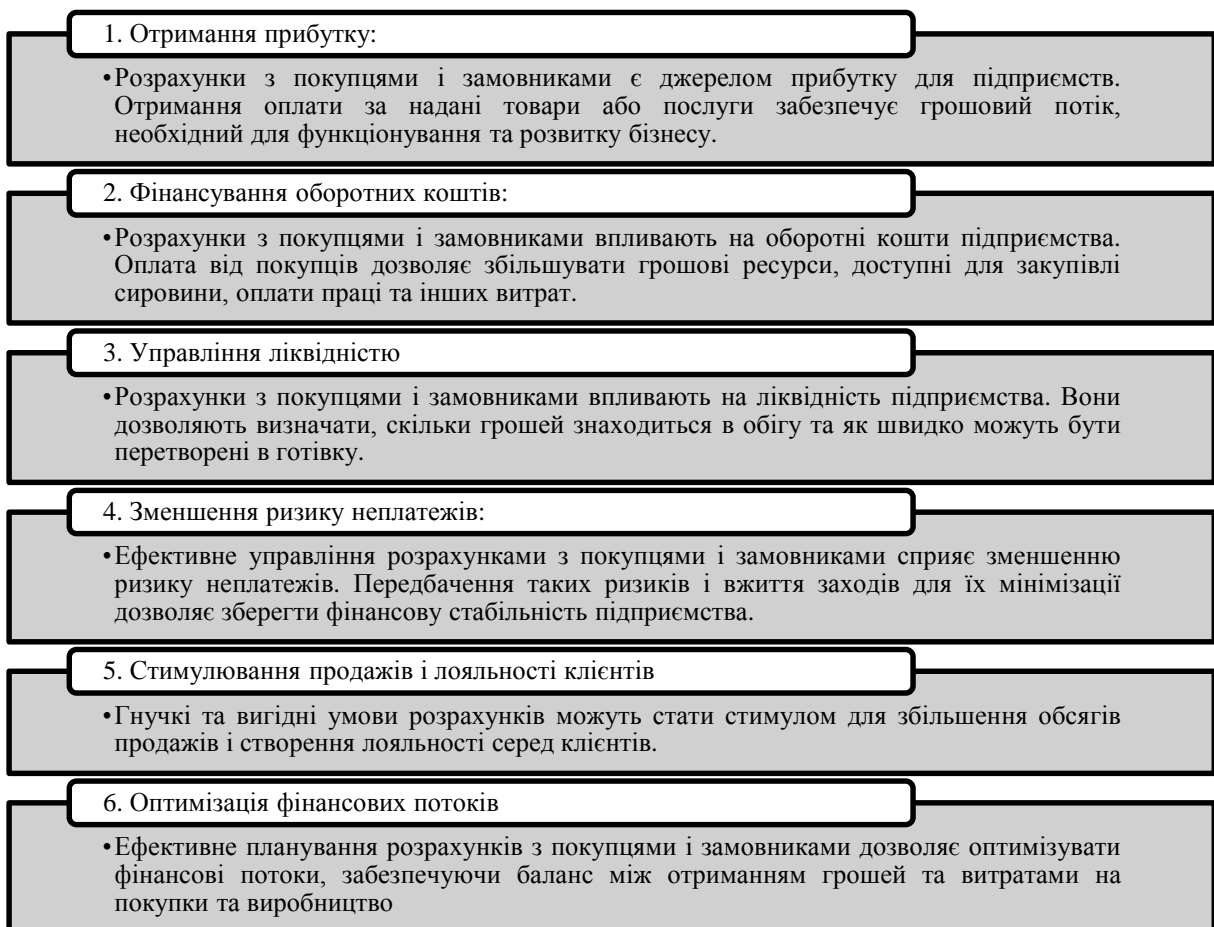

Рис.1.1. Ключові аспекти економічної сутності розрахунків з покупцями і замовниками

Джерело: сформовано на основі [18, 20, 27]

Проаналізувавши викладене на основі проведених досліджень можна зробити висновок, що підприємства при здійсненні виробничо-господарської діяльності вступають у платіжні відносини з іншими підприємствами,

організаціями та громадянами. Ці розрахунки пов'язані з формуванням основних і оборотних коштів, реалізацією виготовленої продукції та послуг, розподілом прибутку, розрахунками з фінансовими установами та установами соціального захисту.

Використання таких нововведень суттєво змінює роздільний облік розрахунків з покупцями та замовниками на кінець звітного періоду. Отже, економічна природа розрахунків з покупцями та клієнтами має багато особливостей та аспектів, які потребують детального вивчення, аналізу та контролю для ефективного функціонування компаній.

1.2. Аналіз нормативно – правової бази з обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Правове регулювання бухгалтерського обліку складається із сукупності законодавчих та нормативних актів, які дозволяють підприємствам здійснювати комерційну та фінансову діяльність та забезпечують ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Серед цих нормативних актів існує певна ієрархічна підпорядкованість. Основою нормативної бази є ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [11]. Цей закон встановлює правові засади регулювання, організації, бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Дія цього закону поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми та форми власності.

Цивільний кодекс України регулює немайнові та майнові відносини (цивільні відносини) фізичних осіб на засадах юридичної рівності, вільного волевиявлення, майнової самостійності, самостійності та вільного розпорядження учасниками. Податковий кодекс України регулює відносини у сфері справляння податків і митних зборів, зокрема містить вичерпний перелік податків і митних зборів, що справляються в Україні, а також обумовлено

порядок їх справляння, платників податків, обов'язки й права [10].

Систематизуємо нормативно-правові документи регулювання та формування бухгалтерського обліку розрахунків з покупцями та замовниками, які використовуються суб'єктами господарювання в Україні (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Нормативно-правові документи, що регулюють розрахунки з покупцями та замовниками

Назва НПА	Коротка характеристики
<i>1</i>	<i>2</i>
Цивільний кодекс України [53]	Визначає загальні принципи укладання договорів купівлі-продажу та надає правову базу для врегулювання взаємин між сторонами
Податковий кодекс України [30]	Встановлює правила оподаткування відносин, пов'язаних з купівлею-продажем товарів і послуг.
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [34]	Визначає порядок ведення бухгалтерського обліку, включаючи облік розрахунків з покупцями та замовниками.
Закон України «Про захист прав споживачів» [41]	Регулює права та обов'язки споживачів і покупців, включаючи правила повернення товарів, гарантійне обслуговування та інші аспекти взаємодії з покупцями
Кодекс України з процедур банкрутства [14]	Регулює розрахунки з кредиторами та покупцями майна боржника
Постанови та інші регулятивні акти НБУ	Встановлюють правила здійснення платежів, включаючи міжнародні платежі, та регулювання валютних операцій
НП(С)БО 10 "Дебіторська заборгованість" Наказ МФУ №92 від 27.04.2000р [31]	Встановлює методологічні засади формування облікової інформації про дебіторську заборгованість.
ННП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ № 73 від 07.02.2013 р. [37]	Природа дебіторської заборгованості, управлінські та економічні характеристики порядку її відображення в балансі

Ці нормативно-правові документи створюють правову базу для регулювання розрахунків з покупцями та замовниками в Україні та встановлюють правила, якими повинні керуватися учасники комерційного обороту.

Розробка прогресивних систем і моделей бухгалтерського обліку, а також

нормативно-правової бази бухгалтерського обліку не є простим або легким завданням. Воно вимагає найвищого рівня теоретичної підготовки науковців і практиків з метою розробки рекомендацій щодо вдосконалення бухгалтерського обліку та його систем [28].

Підсумовуючи, можна стверджувати, що кожен суб'єкт господарювання в нашій країні повинна самостійно впроваджувати правильні процеси обліку та контролю розрахунків з покупцями і замовниками з урахуванням специфіки своєї господарської діяльності, виходячи з існуючого правового простору, власного досвіду та особливостей національної економіки, відповідно до кон'юнктури ринку та інших факторів всередині та поза межами своєї функції. Це означає, що підприємство повинно самостійно організувати систему обліку розрахунків з покупцями і замовниками.

Систематизація результатів, отриманих у даному дослідженні, свідчить про те, що розрахунки з покупцями і замовниками є досить складною та багатоаспектною категорією, яка включає в себе низку чинників. У зв'язку з цим, для забезпечення правильного процесу обліку та контролю цієї важливої складової облікового процесу підприємства необхідно враховувати лише внутрішні нормативні документи підприємства, що ґрунтуються на існуючій нормативній базі, визначеній законодавством України.

За результатами систематизації та узагальнення отриманих результатів встановлено, що основою нормативно-правової бази, яка регламентує порядок регулювання процесу обліку є законодавство України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", відповідні Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, постанови.

Спосіб і порядок оплати відвантаженої покупцеві та замовнику продукції та виконаних робіт визначаються укладеним договором. Договір — це юридично-господарський документ, у якому встановлюються обсяг, умови, ціна, вид транспорту, спосіб оплати та санкції за невиконання умов договору. Договір про продаж продукції, надання послуг та реалізацію проекту укладається обома сторонами і містить наступний зміст: предмет договору,

права та обов'язки обох сторін, термін дії договору, умови та зміст. Порядок розрахунків, відповідальність сторін, додаткові умови, юридичні адреси та реквізити сторін. Облік дебіторської заборгованості ведеться за допомогою товаросупровідних документів, актів завершення і платіжних документів на відвантаження продукції [16]

Договірні зобов'язання відіграють важливу роль серед зобов'язань, що складають особливу частину нормативно-правового регулювання обліку розрахунків з покупцями та замовниками.. Цивільний кодекс України передбачає понад 20 видів цивільно-правових договорів, у тому числі договори поставки. Однією з найпоширеніших підстав виникнення зобов'язань є договір.

Договір - це домовленість двох або більше осіб, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних правовідносин. Відповідно до закону, звичаїв ділового обороту та вимог розумності та справедливості, договір поставки, як і багато інших договорів, встановлює певні права та обов'язки сторін щодо їхніх договірних зобов'язань. У цьому сенсі договори є інструментом, що регулює поведінку сторін у цивільно-правових відносинах. У сучасних умовах договори поставки відіграють все більшу роль як універсальна і найбільш зручна форма опосередкування зв'язку між товарами і грошима.

Перехід до ринкової економіки та функціонування ринкового механізму можливе лише за умови, що більшість виробників (юридичних та фізичних осіб) мають свободу господарської діяльності та підприємництва. Результати цієї діяльності реалізуються на ринку товарів і послуг на основі контрактів. Перехід до ринку тягне за собою зменшення планово-адміністративного впливу держави на відносини власності, наслідком чого є більша свобода вибору партнерів у господарських відносинах та визначення змісту договірних зобов'язань. Це стосується насамперед договорів, спрямованих на задоволення потреб організацій і громадян у матеріальних, енергетичних і продовольчих ресурсах (наприклад, купівля-продаж, поставка, підряд, бартер, міна,

енергопостачання). Це свідчить про те, що договори поставки відіграють багатогранну роль у відносинах між організаціями та фізичними особами. Договори поставки регулюють господарські відносини з постачання продукції та товарів.

Нормативні документи, які регулюють оплату розрахунків за товари і послуги, як готівковими, так і безготівковими засобами, можуть включати наступні: Цивільний кодекс, Господарський кодекс, податкове законодавство, Законодавство про платіжні системи, регулятивні нормативні акти НБУ.

Цивільний кодекс визначає загальні принципи укладання та виконання договорів, включаючи правила щодо способів оплати за товари і послуги.. Податкове законодавство встановлює правила щодо обліку, звітності та сплати податків при проведенні операцій з продажу товарів і надання послуг. Це включає законодавство, яке регулює операції з безготівковими платежами через банки, платіжні системи та інші фінансові установи.

Регулятивні нормативні акти НБУ включають правила щодо проведення безготівкових платежів, обмежень на валютні операції та інші вимоги. Багато компаній мають свої внутрішні правила щодо умов оплати за товари і послуги, включаючи політику щодо готівкових та безготівкових розрахунків. Ці нормативні документи спрямовані на забезпечення правової впевненості, ефективності та безпеки у проведенні розрахунків за товари і послуги, а також на захист інтересів сторін у контрактних відносинах.

Для безготівкових розрахунків в національній валюті користувачів платіжних послуг відповідні нормативні документи можуть включати:

Закон України «Про платіжні послуги» встановлює правила та процедури щодо організації та функціонування платіжних систем в Україні, включаючи безготівкові розрахунки [42].

Національний банк України встановлює нормативні акти та регулятивні вимоги, що стосуються безготівкових платежів, включаючи правила процедур операцій, безпеки платежів та звітності [36].

Умови договорів з банками передбачають, що користувачі мають

укладати договори з банками щодо відкриття рахунків та використання банківських послуг, в яких встановлюються умови та відповідальність сторін за проведення безготівкових платежів. Банки можуть мати власні внутрішні правила та процедури, що стосуються безготівкових розрахунків, включаючи умови відкриття рахунків, обслуговування клієнтів та здійснення операцій.

З метою забезпечення безпеки та конфіденційності безготівкових розрахунків застосовуються відповідні нормативні акти з питань захисту персональних даних та інформаційної безпеки. Ці нормативні документи та правила спрямовані на забезпечення ефективності, безпеки та надійності безготівкових розрахунків у національній валюті для користувачів платіжних послуг.

1.3. Методичні основи обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Розрахунки з контрагентами мають динамічний характер і потребують постійного контролю та впливу з боку управлінського персоналу на загальну систему управління компанією. При реалізації продукції (робіт, послуг) підприємством з відстрочкою платежу виникає дебіторська заборгованість перед покупцями та замовниками. Тому облік та управління дебіторською заборгованістю є одним із важливих завдань для вирішення проблем, які виникають у повсякденному управлінні підприємствами.

Впровадивши систему управління та моніторингу процесу розрахунків з покупцями та клієнтами, можна мінімізувати ризики, пов'язані з реалізацією дебіторської заборгованості. Для контролю дебіторської заборгованості необхідно: розробити комплекс заходів; аудит стану розрахунків з покупцями; відслідковувати, як співвідносяться дебіторська та кредиторська заборгованості. Загальна класифікація елементів керування допомагає зрозуміти, чи контрольні дані відповідають конкретним практичним

завданням.

Для обліку розрахунків з покупцями та замовниками підприємство зазвичай використовує активно-пасивний рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». Рахунок 36 носить узагальнююче інформативний характер про розрахунки з покупцями та постачальниками за відвантажену продукцію, товари, роботи, послуги, крім зобов'язань, забезпечених векселями, а також підсумовує та інформує про розрахунки з учасниками промислово-фінансової групи (ПФГ) [18, с.92-92].

Під час воєнного стану українським компаніям доводиться мати справу з кількома проблемами: припиненням господарської діяльності, знищенням активів компанії, переміщенням потужностей, переміщенням співробітників, руйнуванням налагодженої логістики, зміною методів ведення бізнесу, нездатністю виконувати зобов'язання та повертати кредити.

Майже будь-який бізнес, який бажає продавати продукцію, вимагатиме передоплати або негайної оплати готівкою після завершення продажу, однак сьогодні багато компаній змушені приймати відстрочку платежу, яка надається покупцеві, що призводить до виникнення дебіторської заборгованості, відповідно до ННП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [31].

Нині практично кожен суб'єкт господарювання має значні суми готівки в касі, а вилучення коштів з обігу, зниження ліквідності, збільшення ризику неповернення боргів, збільшення збитків за вину неплатоспроможних клієнтів, збитків через довгострокову заборгованість за теперішньою вартістю та знеціненням, викликаним інфляцією тощо, негативно впливає на фінансовий стан компанії.

Однак воєнний стан створює певні проблеми, особливо в обліку торгової дебіторської заборгованості на підприємствах:

– ускладнення, обмеження та втрата зв'язку з постачальниками, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях, що призводить до тимчасових затримок у взаємодії з постачальниками або неможливості домовитися про оплату;

– зниження платоспроможності або банкрутство, що призводить до збільшення дебіторської заборгованості, безнадійних боргів або неповернених кредитів та унеможливорює об'єктивну оцінку резервів сумнівних боргів;

– неможливість забезпечити документообіг з постачальниками-дебіторами з тимчасово окупованих територій, що призвело до зменшення кількості документів, які підтверджують сплату заборгованості;

– зменшення попиту на продукцію, поява нових клієнтів та налагодження нових ланцюгів постачання потребували додаткових фінансових ресурсів для забезпечення безпеки та стабільності підприємства; коливання валютних курсів та різниці в курсах, що впливають на розрахунки з покупцями, негативно вплинули на результати [17].

Як наслідок, облік торгової дебіторської заборгованості в умовах воєнного стану був досить складним. З метою забезпечення фінансової стійкості підприємства необхідно забезпечити виконання наступних завдань при обліковому відображенні розрахунків з покупцями, підготовка оперативних звітів про стан розрахунків з покупцями та замовниками забезпечення виконання зобов'язань, таких як аванси, застава, гарантії тощо. Розглянемо порядок обліку операцій, пов'язаних з розрахунками між суб'єктами господарювання (табл. 1.2).

Аналітичний облік розрахунків з покупцями та постачальниками повинен забезпечувати дані про прострочену та належну до сплати заборгованість. Аналітичний облік ведеться за кожним покупцем і за кожним пред'явленим до оплати рахунком.

Таблиця 1.2

Бухгалтерські проведення з обліку розрахунків з покупцями та замовникам

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1	2	3	4
1	Повернення грошових коштів, раніше отриманих за реалізовану продукцію та надані послуги після повернення продукції або у випадку зайвого перерахування сум	36	30,31

2	Відображення виникнення доходу і дебіторської заборгованості в момент реалізації продукції, товарів, робіт і послуг	36	70
3	Відображення отримання іншого операційного доходу при:		
	реалізації інших оборотних активів;	36	712
	від операційної оренди активів;		713
	від операційної курсової різниці, отриманої при перерахунку дебіторської заборгованості іноземних покупців		714
4	Відображення доходу страхових компаній	36	76
5	Відображення надходження коштів за раніше відвантажену продукцію	30,31	36
6	Отримання короткострокового векселя в рахунок забезпечення дебіторської заборгованості	34	36
7	Погашення заборгованості покупців еквівалентами грошових коштів та поточними фінансовими інвестиціями	35	36
8	Списання дебіторської заборгованості за рахунок резерву сумнівних боргів	38	36
9	Отримання довгострокового векселя в рахунок забезпечення дебіторської заборгованості	162	36
10	Взаємозарахування заборгованостей у випадку попередньої оплати продукції	681	36
11	Відображення суми знижок, наданих після реалізації	70	36
12	Зменшення дебіторської заборгованості покупців у зв'язку з виконанням ними робіт, які за умовами продажу мають виконуватися підприємством-постачальником	93	36

Джерело: сформовано на основі [26, 13]

Рахунок 30 «Готівка» є важливим елементом фінансового обліку підприємства і дозволяє здійснювати контроль за рухом грошових коштів в касі, а також вести облік фінансових операцій, пов'язаних з готівкою. Рахунок 30 "Готівка" є одним з основних рахунків бухгалтерського обліку і використовується для обліку грошових коштів, які знаходяться у касі підприємства (табл. 1.3.).

Таблиця 1.3

Характеристика рахунку 30 "Готівка"

Ознака	Опис
1	2
Тип рахунку	Це рахунок активу. Грошові кошти на рахунку 30 вважаються активом підприємства, оскільки вони є засобом, яким підприємство може розпоряджатися для здійснення різних операцій та платежів.
Субрахунки	301 "Каса в національній валюті" - 302 "Каса в іноземній валюті" (на цьому субрахунку ведеться облік операцій в основній валюті України окремо за кожним видом валюти).
Мета	Рахунок 30 використовується для обліку готівкових коштів, які

використання	знаходяться у касі підприємства та можуть використовуватися для здійснення оплати різних видатків та виплат, таких як заробітна плата працівників, закупівля товарів або послуг, оплата податків і т.д.
Дебетові операції	Збільшення рахунку 30 відбувається за рахунок прийому готівкових коштів в касу підприємства, наприклад, від продажу товарів або послуг, від погашення позик, від поповнення касового фонду тощо.
Кредитові операції	Зменшення рахунку 30 відбувається за рахунок витрат готівки з каси на оплату різних витрат і зобов'язань, таких як заробітна плата працівникам, оплата поставлених товарів або послуг, оплата комунальних послуг, видача готівки для виплат працівникам та інше.
Документи, які підтверджують операції	Операції з рахунком 30 мають бути підтверджені відповідними первинними документами, такими як касові ордери, касові чеки, квитанції про оплату, розписки та інші.

Джерело: сформовано на основі [26, 45]

Рахунок 31 «Рахунки в банках» зазвичай використовується для відображення фінансових взаємодій з банками. Цей рахунок може містити інформацію про грошові кошти, які знаходяться на банківських рахунках, а також про будь-які операції з ними, такі як зняття, внесення, перекази тощо. Розрахунковий рахунок у банку — це один із найпоширеніших видів рахунків, що використовуються підприємствами та організаціями для проведення фінансових операцій. Основна функція цього рахунку - відслідковувати грошові кошти, які знаходяться на банківських рахунках, а також операції з ними. Ось деякі особливості та характеристики рахунку 31:

Збереження грошових коштів – використовується для відображення грошових сум, які знаходяться на банківських рахунках підприємства. Ці кошти можуть бути доступні для поточних виплат, інвестування або інших потреб;

Зняття та внесення коштів – операції з внесення та зняття грошових коштів з банківських рахунків також відображаються на рахунку 31. Це може включати виплати постачальникам, отримання платежів від клієнтів, оплату рахунків тощо.

– Обслуговування банківських послуг – витрати на обслуговування банківських послуг, такі як комісії за утримання рахунку, комісії за перекази,

оплата за кредитні лінії тощо, також можуть бути відображені на цьому рахунку.

– Зарахування відсотків – якщо банк надає підприємству відсотки за залишок на рахунку, ці доходи можуть бути зараховані на рахунок 31 як додаткові доходи.

– Контроль за ліквідністю – рахунок 31 допомагає контролювати ліквідність підприємства, тобто його здатність вчасно погасити зобов'язання та забезпечити потрібні фінансові ресурси для роботи.

– Аналіз фінансового стану – інформація, що міститься на рахунку 31, може бути використана для аналізу фінансового стану підприємства, оцінки його фінансової стійкості та прийняття рішень щодо управління грошовими потоками.

– Має 6 субрахунків (рис.1.2).

Субрахунок 311 використовується для фіксації сум, які знаходяться на поточних рахунках у банку. Ці кошти можуть бути доступні для щоденних фінансових операцій, таких як оплата постачальників, заробітна плата тощо. Тут реєструються операції з внесення та зняття грошових коштів з поточного рахунку. Це може включати виплати клієнтам, внесення коштів від покупців або зняття готівки підприємством. Інформація на цьому субрахунку допомагає контролювати ліквідність підприємства, оцінювати його здатність вчасно погасити зобов'язання та забезпечити необхідні фінансові ресурси. Сюди також можуть включатися інші операції, пов'язані з обслуговуванням поточного рахунку у банку, такі як комісії за утримання рахунку, оплата за чекову книжку тощо. Інформація на субрахунку 311 може бути використана для аналізу фінансового стану підприємства, оцінки його фінансової стійкості та для прийняття управлінських рішень.

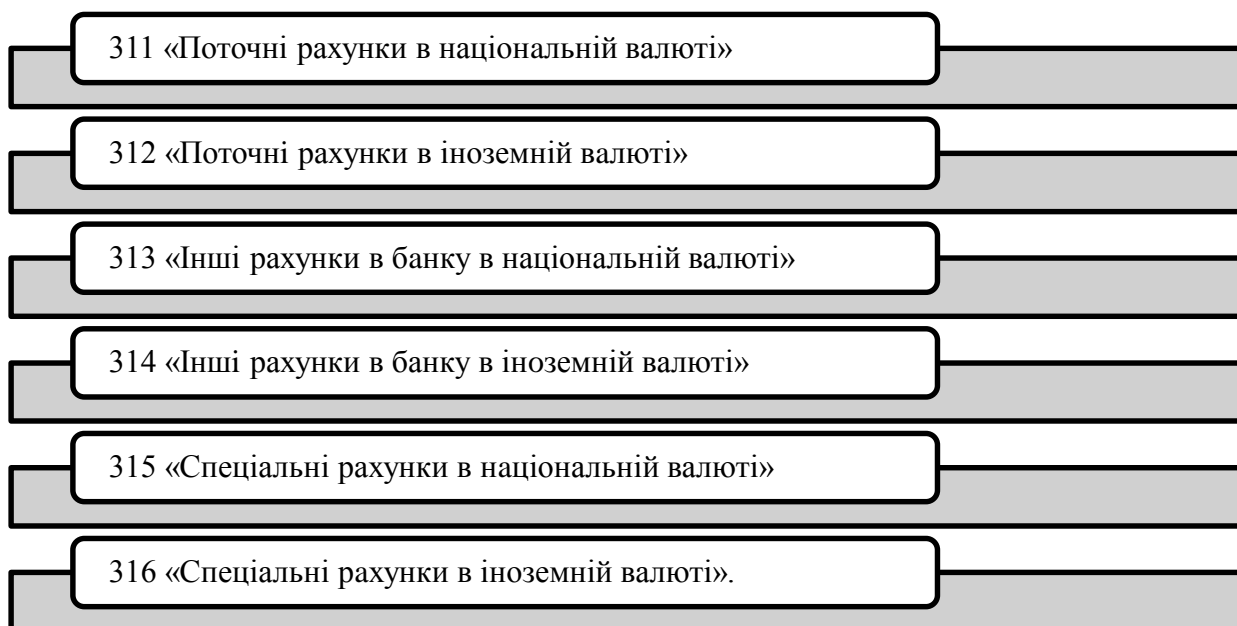

Рис 1.2. Субрахунки рахунку 31

Джерело: сформовано на основі [27, 45]

Субрахунок 311 "Поточні рахунки в національній валюті" є важливою складовою частиною рахунку 31, яка дозволяє ефективно відслідковувати та контролювати грошові потоки підприємства в національній валюті.

Субрахунок 312 використовується для реєстрації операцій у валюті інших країн. Це можуть бути операції з оплати міжнародних поставок, валютні конвертації, операції з іноземними контрагентами тощо. На цьому субрахунку фіксуються всі трансакції, пов'язані з міжнародними платежами та іншими фінансовими операціями в іноземній валюті. Інформація на субрахунку 312 допомагає підприємству контролювати і управляти валютними ризиками, пов'язаними з коливаннями обмінних курсів та іншими факторами, що впливають на вартість іноземних активів та зобов'язань. Інформація на субрахунку 312 може бути використана для складання звітів про фінансовий стан підприємства в іноземній валюті, а також для аналізу валютних ризиків та впливу міжнародних операцій на фінансові результати. Сюди включаються витрати та доходи, які виникають в результаті операцій в іноземній валюті, такі як комісії за конвертацію валюти, відсоткові ставки за зарахування коштів на

рахунок тощо.

Субрахунок 313 використовується для реєстрації грошових сум, що зберігаються на різних рахунках у банку, які не відносяться до поточних рахунків. Це може включати рахунки заощаджень, депозитні рахунки з певним строком, рахунки відкладеного платежу тощо. На цьому субрахунку фіксуються різноманітні операції, пов'язані з управлінням коштами на різних типах рахунків. Це можуть бути внесення та зняття коштів, отримання відсотків за заощадження, перекази між рахунками тощо. Субрахунок 313 дозволяє підприємству зберігати грошові кошти на рахунках у банку з метою забезпечення ліквідності та отримання потенційних доходів за рахунок відсотків.

Інформація на субрахунку 313 може бути використана для контролю за грошовими потоками на різних рахунках у банку та для аналізу ефективності управління фінансовими ресурсами. Тут також відображаються витрати та доходи, пов'язані з обслуговуванням рахунків у банку, такі як комісії за утримання рахунку, відсоткові ставки за заощадження тощо. Отже, субрахунок 313 "Інші рахунки в банку в національній валюті" відіграє важливу роль у фінансовому обліку підприємства, дозволяючи зберігати та керувати грошовими коштами на різних видів рахунків у банку.

Субрахунок 314 використовується для фіксації операцій у валюті інших країн. Це можуть бути операції з оплати міжнародних поставок, валютні конвертації, операції з іноземними контрагентами тощо. На цьому субрахунку реєструються всі трансакції, пов'язані з міжнародними платежами та іншими фінансовими операціями в іноземній валюті. Інформація на субрахунку 314 допомагає підприємству контролювати і управляти валютними ризиками, пов'язаними з коливаннями обмінних курсів та іншими факторами, що впливають на вартість іноземних активів та зобов'язань. Інформація на субрахунку 314 може бути використана для складання звітів про фінансовий стан підприємства в іноземній валюті, а також для аналізу валютних ризиків та впливу міжнародних операцій на фінансові результати. Сюди включаються

витрати та доходи, які виникають в результаті операцій в іноземній валюті, такі як комісії за конвертацію валюти, відсоткові ставки за зарахування коштів на рахунок тощо.

Субрахунок 315 використовується для відображення грошових коштів, які призначені для конкретних цілей або проєктів, таких як будівництво, ремонт, виробничі потреби тощо. Грошові кошти на цьому рахунку можуть бути піддані обмеженням або умовам, що визначаються банком або регулятивними органами. Наприклад, кошти можуть бути заблоковані до досягнення певного етапу проєкту або виконання певних умов. Субрахунок 315 дозволяє підприємствам чітко відслідковувати фінансування певних проєктів або програм та відображати їх в обліку. Інформація на субрахунку 315 може бути використана для контролю за використанням грошових коштів згідно з призначенням, забезпечуючи їх ефективне та цільове використання, а також для складання фінансової звітності та для аудиту, що дозволяє забезпечити відповідність фінансових операцій правилам та умовам.

Грошові кошти на субрахунку 316 призначені для спеціальних цілей або проєктів, таких як інвестиції в закордонній валюті, зовнішньоекономічна діяльність, розрахунки з іноземними партнерами тощо. Кошти на цьому рахунку можуть бути піддані обмеженням або умовам, що встановлюються банком або регулюючими органами. Наприклад, їх можуть блокувати до досягнення певного етапу проєкту або виконання певних умов. Субрахунок 316 дозволяє вести контроль за використанням коштів у валюті інших країн відповідно до їх призначення, забезпечуючи ефективне та цільове використання. Використання спеціальних рахунків в іноземній валюті може слугувати захистом від валютних ризиків, забезпечуючи фінансову стабільність у разі коливань обмінних курсів. Інформація, що міститься на субрахунку 316, може бути використана для складання фінансової звітності та для аналізу використання коштів у валюті інших країн.

Рахунок 70 "Доходи від реалізації" відноситься до класу 7 "Доходи" загального плану рахунків бухгалтерського обліку і використовується для

обліку доходів, які отримані від реалізації продукції, товарів, послуг або активів підприємства. Рахунок 70 використовується для фіксації доходів, отриманих в результаті реалізації продукції, товарів або послуг. Це можуть бути доходи від продажу товарів, надання послуг, отримання відсотків, комісій та інших видів доходів. Інформація про доходи, отримані за допомогою рахунку 70, є важливою складовою фінансової звітності підприємства, такої як звіт про прибутки та збитки.

Доходи можуть бути розподілені на різні підрахунки в залежності від їх джерела. Наприклад, доходи від продажу товарів можуть бути відображені окремо від доходів від надання послуг. Рахунок 70 дозволяє вести облік різноманітних операцій з реалізації, таких як продаж товарів, надання послуг, отримання відсотків, виплата дивідендів тощо. Інформація про доходи від реалізації є важливим елементом аналізу фінансової діяльності підприємства і дозволяє оцінити ефективність його ділової діяльності. Рахунок 70 "Доходи від реалізації" відіграє важливу роль у фінансовому обліку підприємства, відображаючи доходи, отримані в результаті його операційної діяльності.

Рахунок 70 "Доходи від реалізації" має шість субрахунків (рис.1.3).

Рахунок 64 " Розрахунки за податками й платежами" належить до класу 6 "Поточні зобов'язання" загального плану рахунків бухгалтерського обліку. Цей рахунок використовується для обліку поточних зобов'язань, які не відносяться до інших конкретних видів зобов'язань, що мають відповідні рахунки. Рахунок 64 включає в себе Рахунок 64 «Розрахунок податків і платежів» призначений для зведення інформації про розрахунок усіх видів бюджетних платежів підприємства, у тому числі податків з працівників підприємства та фінансових санкцій, сплачених до бюджетних доходів. В обліковому записі також узагальнюється інформація про інші розрахунки в бюджеті, у тому числі субсидії, субсидії та інші асигнування [46].

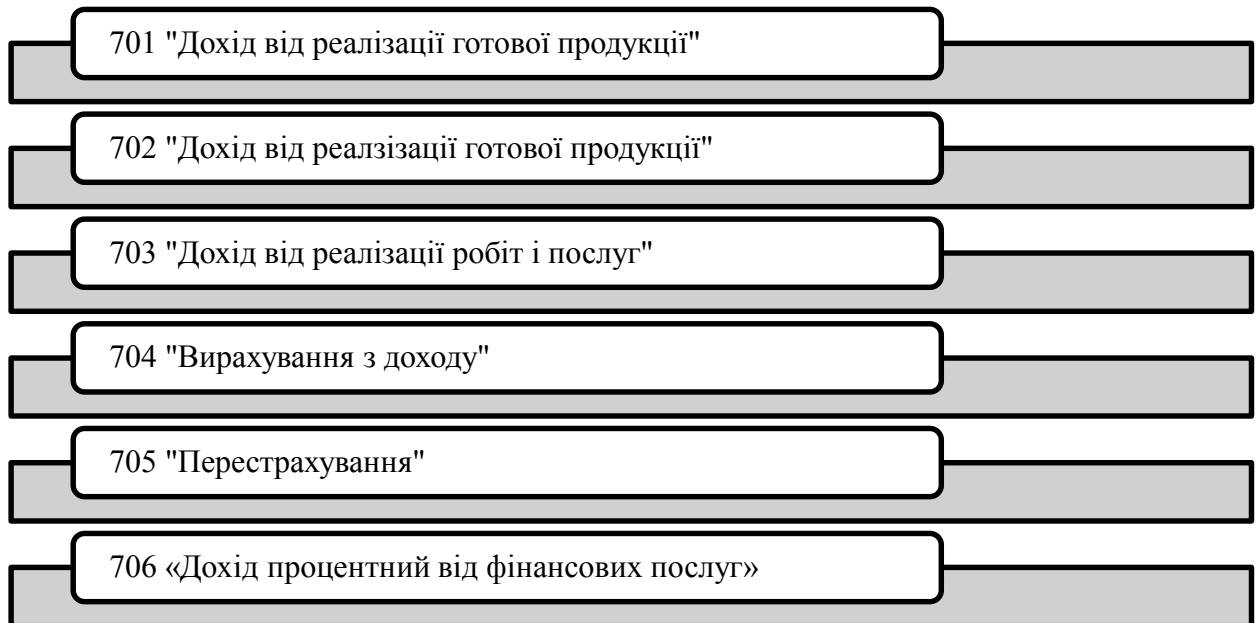

Рис.1.3. Субрахунки рахунку 70 «Доходи від реалізації»

Джерело: сформовано на основі [27, 47]

На субрахунку 641 "Розрахунки за податками" ведеться облік податків, які нараховуються та сплачуються відповідно до чинного законодавства (податок на прибуток, податок на додану вартість інші податки). На субрахунку 642 "Розрахунки за обов'язковими платежами" ведеться облік розрахунків за зборами (обов'язковими платежами), які справляються відповідно до чинного законодавства та облік яких не ведеться на рахунку 65 "Розрахунки з страхування". На субрахунку 643 "Податкові зобов'язання" ведеться облік суми податку на додану вартість, визначену, виходячи із суми одержаних авансів (попередньої оплати) за готову продукцію, товари, інші матеріальні цінності та нематеріальні активи, роботи, послуги, що підлягають відвантаженню (виконанню). На субрахунку 644 "Податковий кредит" ведеться облік суми податку на додану вартість, на яку підприємство набуло право зменшити податкове зобов'язання [46].

Методика обліку розрахунків з покупцями і замовниками при передоплаті відображена в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Приклади господарських операцій обліку розрахунків з покупцями і замовниками при передоплаті

Господарська операція	Дебет	Кредит
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Надійшла передоплата за готову продукцію	311	681
Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ	643	641/ПДВ
Відвантажено продукцію покупцю	361	701
Списано раніше відображену суму податкових зобов'язань з ПДВ	701	643
Здійснено залік заборгованостей	681	361
Списано собівартість реалізованої продукції	901	26
Сформовано фінансовий результат	701	791
	791	901

При отриманні передоплати від покупця або замовника, компанія фіксує цю операцію в облікових записах. Зазвичай це реєструється у фінансовій системі як зменшення поточних зобов'язань перед покупцем та збільшення грошових активів.

Після отримання передоплати і перед початком виконання послуг або відвантаження товару, компанія відображає це в своїх облікових записах як відповідну подію. Це може бути відвантаження товару зі складу або надання певних послуг. Компанія реєструє отримання передоплати та відвантаження товару або надання послуг у своїх облікових записах. Це може включати реєстрацію операцій в журналі реєстрації облікових операцій та відповідних журналах реєстрації.

Приклади господарських операцій обліку розрахунків з покупцями і замовниками при відвантаженні товару представлені в табл. 1.5.

Операції з передоплатою і відвантаженням товару або наданням послуг відображаються в фінансовій звітності компанії. Це може включати складання звіту про прибутки та збитки, балансу та інших фінансових звітів. Компанія веде моніторинг стану розрахунків з покупцями та замовниками, враховуючи отримані передоплати та статус виконання замовлень.

Таблиця 1.5

Приклади господарських операцій обліку розрахунків з покупцями і замовниками при відвантаженні товару

Господарська операція	Дебет	Кредит
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Відвантажено продукцію покупцю	361	701
Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ	701	641/ПДВ
Списано собівартість реалізованої продукції	901	26
Надійшли грошові кошти в оплату відвантаженої продукції	311	361
Сформовано фінансовий результат	701	791
	791	901

Це також допомагає управлінню прийняттям рішень та плануванню фінансових потоків. Ця методика дозволяє компанії ефективно вести облік розрахунків з покупцями та замовниками при отриманні передоплати і виконанні відповідних послуг або відвантаженні товару.

РОЗДІЛ 2. ДЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ НА ПП «СОФІНІТ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

Приватне підприємство «Софініт» (далі ПП «Софініт») створене в 2010 році. Юридична адреса підприємства: Україна, 18019, Черкаська обл., місто Черкаси, вул.Сурікова, будинок 14-Б/2. Основними видами його діяльності згідно КВЕД є: виготовлення виробів із бетону для будівництва; виробництво інших меблів; роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні види діяльності далі ПП «Софініт»

Код за КВЕД	Розшифровка
23.63	Виробництво бетонних розчинів, готових для використання
23.61	Виготовлення виробів із бетону для будівництва
31.09	Виробництво інших меблів
43.99	Інші спеціалізовані будівельні роботи, н.в.і.у.
46.73	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням
47.52	Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах
49.41	Вантажний автомобільний транспорт
68.20	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
77.32	Надання в оренду будівельних машин і устаткування
77.39	Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у.

Джерело: сформовано за даними [32]

ПП «Софіт» відноситься до категорії малих підприємств, де загальна кількість штатних працівників складає 3 особи, зокрема власник Татюна Сергій Олексійович, бухгалтер, який веде бухгалтерську документацію та один постійний працівник. Підприємство використовує працю тимчасово залучених працівників на договірній основі.

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство

самостійно обирає форми його організації, які передбачені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Підприємство самостійно: визначає облікову політику підприємства; обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та , узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, встановлених законодавством, та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних;

- розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів;

- затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку;

- може виділяти на окремий баланс філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, які зобов'язані вести бухгалтерський облік, з наступним включенням їх показників до фінансової звітності підприємства.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах. Мереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе Директор підприємства.

Відповідальність за достовірність за фінансову, податкову, статистичну та інші види звітності несе особа на яку покладено забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємства. Ревізія (аудит) фінансово-господарської діяльності підприємства може відбуватися ініціативи засновника за будь-який період і будь-якого приводу. При цьому витрати на ревізію (аудит) несе підприємство. Членів ревізійної комісії (аудитора, аудиторську фірму) визначає власник. Проведемо аналіз активів балансу ПП «Софініт» згідно фінансової звітності малого підприємства (форма 1-м)

(табл.2.2).

Таблиця 2.2

Аналіз активів балансу ПП «Софініт», 2021-2022 рр.

Показник	тис.грн			Відхилення 2023 до 2021		Відхилення 2023 до 2022	
	2021	2022	2023	абс., ±	відн., %	абс., ±	відн., %
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
I. Необоротні активи							
Основні засоби:	612,7	580,7	3951,6	3338,9	544,9	3370,9	580,5
первісна вартість	1007,2	1007,2	4593,7	3586,5	356,1	3586,5	356,1
знос	394,5	426,5	642,1	247,6	62,8	215,6	50,6
<i>Усього за розділом I</i>	<i>612,7</i>	<i>580,7</i>	<i>3951,6</i>	<i>3338,9</i>	<i>544,9</i>	<i>3370,9</i>	<i>580,5</i>
II. Оборотні активи Запаси:	3,9	44,8	591,2	587,3	15059,0	546,4	1219,6
у тому числі готова продукція	3,9	44,8	576,1	572,2	14671,8	531,3	1185,9
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	19,9	9,5	2,9	-17	-85,4	-6,6	-69,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	30,9	465,6	465,6	-!	434,7	1406,8
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	64,3	64,3	#-	64,3	-
Гроші та їх еквіваленти	52,2	178,1	318,5	266,3	510,2	140,4	78,8
<i>Усього за розділом II</i>	<i>76</i>	<i>263,3</i>	<i>1444,5</i>	<i>1368,5</i>	<i>1800,7</i>	<i>1181,2</i>	<i>448,6</i>
Баланс	688,7	844	5394,1	4705,4	683,2	4550,1	539,1

Аналіз даних таблиці свідчить про значне зростання валюти балансу підприємства в 2023 на 683,2% проти 2021р. та на 539,1% проти 2022 р. Значним чином зросла дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом на 1406% в 2023 р. проти попереднього, запаси зросли на 1219%, загалом оборотний капітал зріс на 448,6%. Необоротні активи зросли на 580,5%. Проведемо структурний аналіз активів балансу підприємства (табл.2.3).

Аналіз даних таблиці засвідчує, що найбільшу питому вагу в

авансованому капіталі підприємства займають необоротні активи 73,3% в 2023 році, що на 15,7% менше ніж в 2021 р. та на 4,5% більше ніж в 2022 році.

Таблиця 2.3

Структурний аналіз активів балансу ПП «Софініт»

Показники	Структура активів,%			Структурні зміни, 2023 до	
	2021	2022	2023	2021	2022
<i>I</i>	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Основні засоби:	88,96	68,8	73,3	-15,7	4,5
II. Оборотні активи					
Запаси:	0,57	5,3	11,0	10,4	5,7
у тому числі готова продукція	0,57	5,3	10,7	10,1	5,4
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2,89	1,1	0,1	-2,8	-1,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,00	3,7	8,6	8,6	5,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	0,00	0,0	1,2	1,2	1,2
Гроші та їх еквіваленти	7,58	21,1	5,9	-1,7	-15,2
<i>Усього за розділом II</i>	11,04	31,2	26,8	15,7	-4,4
Баланс	100,00	100,0	100,0	*	*

Серед оборотних активів найвагомніше місце займають запаси 11% в 2023 р., що на 10,4% більше ніж в 2021 р. та на 5,7- ніж в 2022 р. Для повної характеристики майнового стану ПП «Софініт» проведемо аналіз пасиву балансу (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз пасивів балансу ПП «Софініт», 2021-2023 рр.

Показник	тис.грн			Відхилення 2023 до 2021		Відхилення 2023 до 2022	
	2021	2022	2023	абс., ±	відн., %	абс., ±	відн., %
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	1200	1550	1850				
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-515,1	-717,6	-1212,3	-697,2	135,4	-494,7	68,9

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8
Усього за розділом I	684,9	832,4	637,7	-47,2	-6,9	-194,7	-23,4
III. Поточні зобов'язання							
Поточна кредиторська заборгованість за:							
товари, роботи, послуги	0		4720,7	4720,7	8!	4720,7	8
розрахунками з бюджетом	3,8	3,8		-3,8	-100,0	-3,8	-100,0
Інші поточні зобов'язання	0	7,8	35,7	35,7	8	27,9	357,7
Усього за розділом III	3,8	11,6	4756,4	4752,6	125068,4	4744,8	40903,4
Баланс	688,7	844	5394,1	4705,4	683,2	4550,1	539,1

Аналіз даних таблиці свідчить про зменшення власного капіталу в 2023 р. на 6,9% проти 2022 р. та на 23,4% проти 2022 р. Відповідно значним чином зріз позиковий капітал в 2023 р. проти 2021 р. на 683,% та на 5391,% проти попереднього 2022 року. Зокрема значним чином збільшилася поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги на 4720,7 тис. грн та інші поточні зобов'язання на 357,5% в 2023 році проти 2022 року. Зменшення власного капіталу пов'язано зі зниженням прибутковості підприємства. Проведемо структурний аналіз пасивів балансу підприємства (табл.2.5).

Аналіз господарської діяльності дозволяє врахувати загальні закономірності та тенденції розвитку економіки і прояв загальних, специфічних та індивідуальних економічних законів у практиці конкретних підприємств, а також своєчасно виявити тенденції та можливості підвищення ефективності виробництва.

У зв'язку з цим необхідність дослідження методичних аспектів аналізу фінансових результатів підприємств з метою виявлення резервів підвищення ефективності господарської діяльності є беззаперечною.

Фінансові результати малого ПП «Софініт» є різними в залежності від його зміни попиту на продукцію, роботи та послуги в сучасних ринкових умовах, військової агресії рф проти України, коли все актуальнішими стають питання будівництва та відбудови пошкоджених об'єктів, перевезення

вантажів для продовольчого, волонтерського та військового призначення.

Таблиця 2.5

Структурний аналіз пасивів балансу ПП «Софініт»

Показники	Структура активів,%			Структурні зміни, 2023 до	
	2021	2022	2023	2021	2022
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	174,24	183,65	34,30	-139,9	-149,4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-74,79	-85,02	-22,47	52,3	62,5
Усього за розділом I	99,45	98,63	11,82	-87,6	-86,8
III. Поточні зобов'язання	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
Поточна кредиторська заборгованість за:					
товари, роботи, послуги	0,00	0,00	87,52	87,5	87,5
розрахунками з бюджетом	0,55	0,45	0,00	-0,6	-0,5
Інші поточні зобов'язання	0,00	0,92	0,66	0,7	-0,3
Усього за розділом III	0,55	1,37	88,18	87,6	86,8
Баланс	100,00	100,00	100,00	0,0	0,0

Порушення логістики в Україні через війну змусило подібні підприємства активізувати свою діяльність та знайти альтернативні шляхи їх вирішення, що негативно відобразилося на результатах суб'єктів малого підприємництва, зокрема ПП «Софініт» (табл.2.6).

Аналіз даних таблиці свідчить про нарощування оборотів господарської діяльності в 2023 році. Чистий дохід зріс майже в 22 рази, собівартість продукції та наданих послуг – в 132 рази, інші операційні витрати – на 794,(в 2023 р. проти 2022 р. Загальна сума доходів зросла на 2182,9%, витрат на 1669,2%.

За весь період дослідження підприємство було збитковим. В 2021 р. чистий збиток склав 95,3 тис.грн, в 2022 р. – 202,5 тис. грн, а в 2023 р. – 494,7 тис. грн. Тобто спостерігається зростання рівня збитковості на 292,5 проти 2022 р. та на 144,3% проти 2022 р.

Таблиця 2.6

Аналіз фінансових результатів діяльності ПП «Софініт», 2021-2023 рр.

Показник	Тис. грн			Відхилення 2023 до 2021		Відхилення 2023 до 2022	
	2021	2022	2023	абсолютне, ±	відносне, %	абсолютне, ±	відносне, %
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	518,4	601,1	13722,3	13203,9	2547,0	13121,2	2182,9
Собівартість реалізованої продукції	-	56,5	7531,5	7531,5	*	7475	13230,1
Інші операційні витрати	613,7	747,1	6685,5	6071,8	989,4	5938,4	794,9
Разом доходи	518,4	601,1	13722,3	13203,9	2547,0	13121,2	2182,9
Разом витрати	613,7	803,6	14217	13603,3	2216,6	13413,4	1669,2
Чистий прибуток (збиток)	-95,3	-202,5	-494,7	-399,4	419,1	-292,2	144,3

Проведемо оцінку фінансово-економічного стану підприємства за досліджуваний за показниками фінансової незалежності, ліквідності, платоспроможності та ділової активності (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Оцінка фінансової незалежності та ліквідності ПП «Софініт», 2021-2023 рр.

Показники	2021	2022	2023	2023 до 2021, ±	2023 до 2022, ±
<i>I</i>	2	3	4	5	6
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,9945	0,9863	0,1182	-0,8763	-0,8680
Коефіцієнт фінансової стійкості	180,24	71,76	0,13	-180,10	-71,62
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,11	0,32	2,27	2,15	1,95
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,99	1,82	0,00	-1,99	-1,82
Коефіцієнт швидкої ліквідності	18,97	18,84	0,18	-18,79	-18,66
Коефіцієнт покриття	20,00	22,70	0,30	-19,70	-22,39
Коефіцієнт загальної оборотності капіталу	0,753	0,712	2,544	1,791	1,832
Коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних коштів	6,82	2,28	9,50	2,68	7,22

Продовження табл. 2.7

<i>I</i>	2	3	4	5	6
----------	---	---	---	---	---

Коефіцієнт оборотності готової продукції	132,92	13,42	23,82	-109,10	10,40
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,76	0,72	21,52	20,76	20,80

Аналіз даних таблиці свідчить про значне зменшення фінансової незалежності при нормативному значенні більше 0,50 підприємство мало коефіцієнт в 2023 р. 0,1182. Коефіцієнт фінансової стійкості свідчить про те, що на кінець 2023 р. власний капітал по відношенню до позикового складав лише 0,1341 (при нормативному значенні ≥ 1), тобто підприємство не в змозі погасити свої боргові зобов'язання власним капіталом. Ступінь мобілізації власного капіталу (коефіцієнт маневреності) показує, що 215% власного капіталу перебуває в обігу при оптимальному значенні 0,3-0,5.

Показники ділової активності використання готової продукції засвідчують зростання темпів оборотності капіталу, матеріальних ресурсів та дебіторської заборгованості, при цьому зменшується оборотність готової продукції. Діяльність підприємства за досліджуваний період є збитковою, в результаті збитковість виробництва продукції дещо в 2023 році зменшилася на 3,51 п. (табл.2.8).

Таблиця 2.8

Оцінка фінансової незалежності та ліквідності ПП «Софініт», 2021-2023 рр.

Показники	2021	2022	2023	2023 до 2021, ±	2023 до 2022, ±
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Рентабельність (збитковість) капіталу за чистим прибутком	-0,138	-0,240	-0,092	0,047	0,148
Рентабельність (збитковість) продукції за чистим прибутком	0,000	-3,584	-0,066	-0,07	3,52
Частка заборгованості дебіторів у загальному обсязі поточних активів підприємства, %	2,89	4,79	9,88	6,99	5,09
Співвідношення дебіторської заборгованості до кредиторської	5,24	3,48	0,11	-5,12	-3,37

Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке виникає внаслідок взаємодії всіх елементів системи фінансових взаємовідносин підприємства, визначається багатьма виробничо-господарськими чинниками

та характеризується системою показників, що відображає наявність, організованість використання протилежних фінансових ресурсів.

Таким чином, можна стверджувати, що ПП «Софініт» в сучасних умовах господарювання має нестійкий фінансово-економічний стан та не достатньо ефективно використовує ресурсний потенціал.

2.2. Первинний облік розрахунків з покупцями і замовниками

Первинний облік розрахунків з покупцями і замовниками є першим етапом в процесі фінансового обліку підприємства і включає в себе запис і документування всіх фінансових трансакцій, що відбуваються з клієнтами та замовниками. Основні позиції первинного обліку розрахунків з покупцями і замовниками, включають шість основних етапів (табл. 2.9).

Первинний облік розрахунків з покупцями і замовниками є важливою складовою системи фінансового обліку підприємства, яка забезпечує точність та достовірність облікової інформації.

Таблиця 2.9

Основні позиції первинного обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Позиція	Опис позиції
1	2
1. Створення документів	В першу чергу, підприємство створює первинні документи, які підтверджують факт укладення угоди або виконання послуги. Ці документи можуть включати рахунки-фактури, акти виконаних робіт, договори, квитанції тощо.
2. Фіксація фінансових операцій	Усі фінансові трансакції, пов'язані з покупцями і замовниками, фіксуються в журналах обліку. Це може включати записи про отримання платежів, видачу товарів або послуг, повернення товарів тощо.
3. Класифікація операцій	Фінансові операції класифікуються за видами та типами, щоб забезпечити структурованість та легкість аналізу облікових записів. Наприклад, вони можуть бути класифіковані за типом операції (продаж товарів, надання послуг, отримання авансу тощо) або за клієнтами.

Продовження табл.2.9

1	2
---	---

4. Перевірка і підтвердження документів	Перед внесенням даних до облікових систем, документи перевіряються та підтверджуються відповідальними особами, щоб забезпечити їхню точність та достовірність.
5. Ведення реєстраційних записів	Всі дані про фінансові операції з клієнтами та замовниками заносяться в облікові реєстри для подальшого обліку та аналізу. Ці записи можуть включати номери документів, дати, суми операцій, відомості про контрагентів тощо.
6. Збереження документів	Всі первинні документи та облікові записи повинні зберігатися відповідно до вимог законодавства для забезпечення їх доступності для подальшого аналізу та перевірки.

Джерело: сформовано на основі [20, 27]

Для проведення звірок з клієнтами та контрагентами бухгалтерська організація повинна забезпечити своєчасну перевірку звірок з клієнтами та контрагентами. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», основою бухгалтерського обліку розрахунків з клієнтами та контрагентами є своєчасне і достовірне оформлення операцій з руху грошових коштів та розрахунків [34]. Алгоритм організації первинного обліку розрахунків з покупцями і замовниками на ПП «Софініт» представлено на рис.2.1.

Рис. 2.1. Алгоритм організації обліку розрахунків з покупцями і замовниками на ПП «Софініт»

Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції або, якщо це неможливо, безпосередньо після її

закінчення. Первинні документи складаються відповідно до типових форм, затверджених Державною службою статистики в Україні. Рух первинних документів у бухгалтерському обліку здійснюється за графіком. Графік документообігу – це затверджений порядок підготовки та використання інформації, зазначеної в документі, який визначає:

- перелік затверджених форм; терміни складання, подання та обробки первинних документів відповідальним керівником і виконавцями;
- проходження і використання документів за зразками;
- передачу документів до бухгалтерії для виконання облікових і звітних завдань за переліком і відповідальною особою;
- передачу документів, сформованих відповідно до правил номенклатури справ архіву, на зберігання в архів.

Для створення, перевірки та обробки документів, що виконуються різними підрозділами підприємства і всіма виконавцями, може бути створена програма документообігу у вигляді схеми або переліку робіт, що відображає їх взаємозв'язок і терміни виконання. Розглянемо основні документи, які є основним джерелом інформації для управління платіжними відносинами з покупцями та замовниками (рис. 2.2).

Розглянемо більш детально основні документи управління платіжними відносинами з покупцями і замовниками:

Рахунок-фактура (інвойс) містить інформацію про продаж товарів або послуг. Основні позиції рахунка-фактури включають дату виставлення, номер документа, найменування товарів або послуг, їхню кількість, ціну за одиницю, загальну суму без ПДВ (податок на додану вартість) та загальну суму з ПДВ.

Акт виконаних робіт (послуг) фіксує факт надання певних послуг або виконання робіт. В акті виконаних робіт вказується дата складання, номер документа, найменування послуг або робіт, їхня кількість або обсяг, ціна за одиницю, загальна сума без ПДВ та загальна сума з ПДВ.

Рис. 2.2. Основні документи управління платіжними відносинами з покупцями та замовниками

Джерело: сформовано на основі [6]

Квитанція про отримання платежу – підтверджує факт отримання платежу від покупця або замовника. Основні позиції квитанції включають дату отримання платежу, суму отриманого платежу, спосіб оплати (готівка, безготівковий переказ, чек тощо) та підпис представника підприємства, який отримав платіж. Договори та додаткові угоди містять умови оплати, строк платежу, умови доставки, гарантійні та повернення товарів або послуг, а також інші важливі умови угоди між підприємством і його клієнтами або замовниками.

Кореспонденція з клієнтами і замовниками – це всі листування, електронні повідомлення та інша кореспонденція з клієнтами та замовниками також вважаються частиною первинного обліку розрахунків. Це може включати запити на інформацію, підтвердження замовлень, запити на оплату та іншу комунікацію.

Переглянуті позиції первинного обліку розрахунків з покупцями і замовниками допомагають підприємствам забезпечити точність та структурованість фінансових операцій і сприяють управлінню фінансовими

потоками та взаємовідносинами з клієнтами. Первинний облік розрахунків з покупцями та замовниками ведеться на рахунку 36. Рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» призначений для обліку дебіторської заборгованості покупців та замовників. Аналітичний облік розрахунків з покупцями та постачальниками ведеться за кожним пред'явленим до оплати рахунком та за кожним покупцем і постачальником. Дебіторська заборгованість – це суми заборгованості дебіторів перед підприємством на певну дату.

Дебіторами вважаються юридичні та фізичні особи, які в результаті минулих подій заборгували підприємству певну суму грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів. Дебіторська заборгованість визнається активом, якщо її сума може бути достовірно визначена та існує ймовірність отримання групою майбутніх економічних вигод. Процес обліку розрахунків з клієнтами та контрагентами наведено на рис. 2.3.

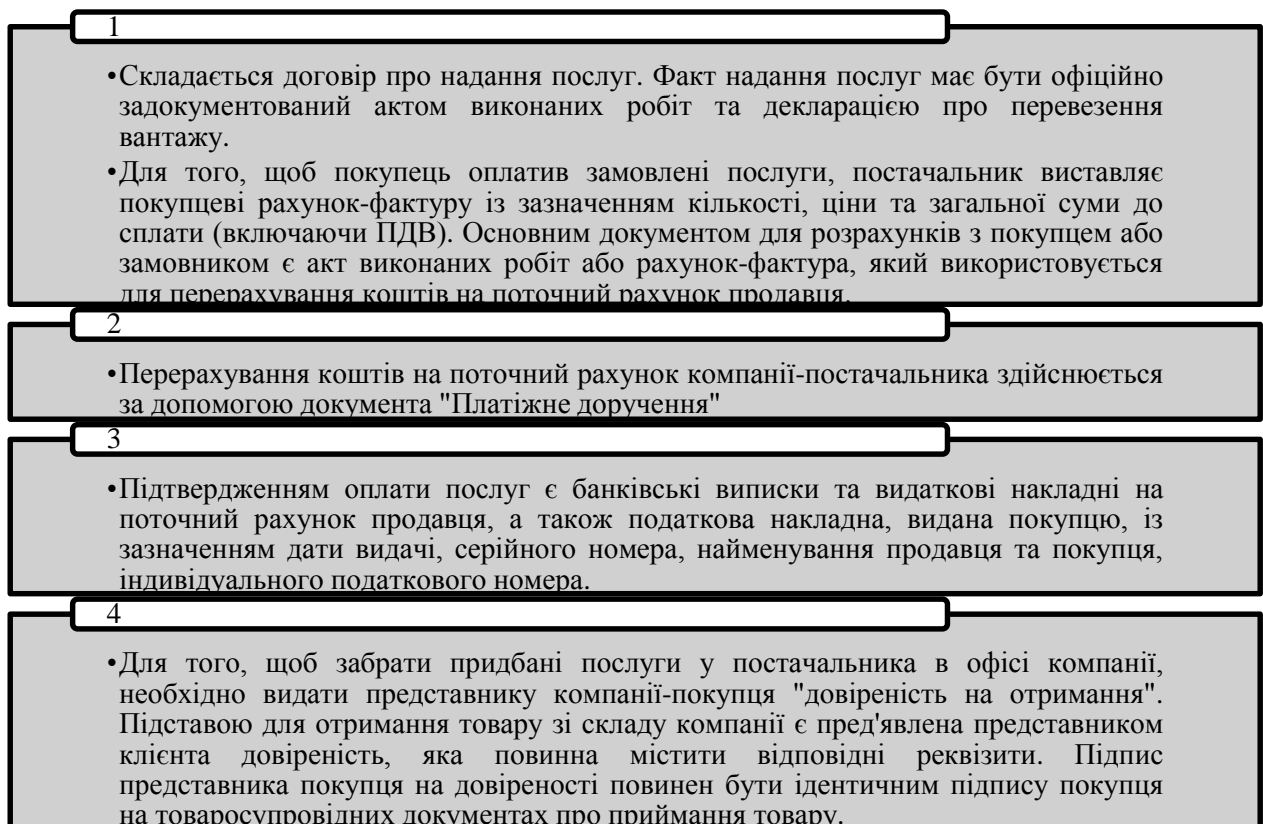

Рис. 2.3. Етапи бухгалтерського обліку розрахунків з клієнтами

Джерело: сформовано на основі [26]

Ретельне виконання всіх етапів обліку, аналізу та аудиту розрахунків

забезпечить створення дієвої системи ефективного управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства. Така система не тільки покращує розрахунки з постачальниками, але й збільшує можливості для ефективного фінансування в рамках грошового потоку компанії та впливає на загальний результат діяльності компанії.

2.3. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з покупцями і замовниками їх відображення у фінансовій звітності

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з покупцями і замовниками відображається у фінансовій звітності підприємства для забезпечення повної та точної інформації про фінансові взаємовідносини з клієнтами та контрагентами.

За кожним пред'явленим клієнту (контрагенту) рахунком та за кожним клієнтом і контрагентом у разі проведення звірки з плановою оплатою ведеться аналітичний облік за рахунком № 36 «Розрахунки з клієнтами та контрагентами». При цьому відкриття аналітичного рахунку гарантує можливість отримання необхідних даних про одержувачів і покупців за неоплаченими платіжними документами, одержувачів і покупців за неоплаченими платіжними документами, отриманими авансами, неоплаченими векселями на отримання коштів, неоплаченими векселями на отримання коштів, що мають бути надані.

На рахунках категорії 3 передбачено окремий порядок обліку субрахунків коштів та зобов'язань у національній та іноземній валюті, у тому числі векселів, поточних фінансових інвестицій, розрахунків з покупцями та замовниками, дебіторами та кредиторами, як показано на рис. 2.4.

Правила ведення аналітичного обліку, по суті, ті ж, що і правила ведення аналітичного обліку по рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками».

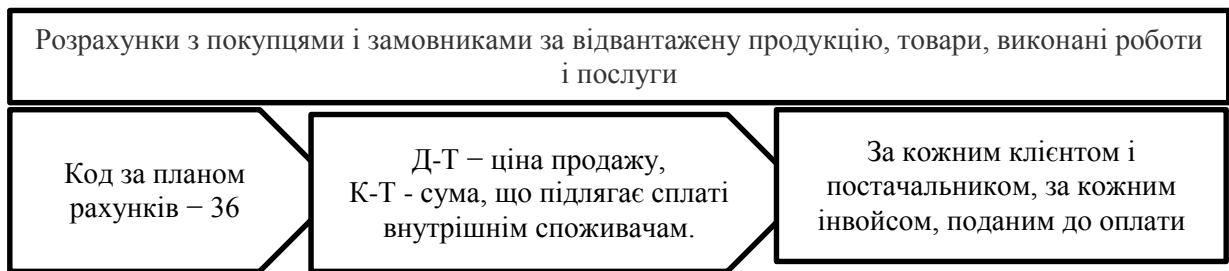

Рис. 2.4. Виписка з опису інструкції плану рахунків бухгалтерського обліку
Джерело: сформовано на основі [50]

Новим є наступні розрізи аналітичного обліку (у порівнянні зі старим планом рахунків): по розрахункових документах, термін оплати яких не наступив; по неоплаченим у термін розрахунковим документам; авансам отриманим. Бухгалтерські проведення з обліку розрахунків з покупцями та замовниками можна переглянути в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Бухгалтерські проведення з обліку розрахунків з покупцями та замовникам

№ зп	Господарська операція	Дебет	Кредит	Сума
1	2	3	4	5
Відвантаження продукції				
1	Відвантажено продукцію покупцю	361	701	9000
2	Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ	701	641/ПДВ	1500
3	Списано собівартість реалізованої продукції	901	26	6000
4	Надійшли грошові кошти в оплату відвантаженої продукції	311	361	9000
5	Сформовано фінансовий результат	701	791	7500
		791	901	6000
Отримання передоплати				
1	Надійшла передоплата за готову продукцію	311	681	9000
2	Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ	643	641/ПДВ	1500
3	Відвантажено продукцію покупцю	361	701	9000
4	Списано раніше відображену суму податкових зобов'язань з ПДВ	701	643	1500
5	Здійснено залік заборгованостей	681	361	9000
6	Списано собівартість реалізованої продукції	901	26	6000
7	Сформовано фінансовий результат	701	791	7500
		791	901	6000

Джерело: сформовано на основі [49,12]

Для відображення поточних розрахунків з покупцями та замовниками за відвантажену продукцію (товари) роботи та надані послуги застосовують такі субрахунки до рахунку 36: 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями», та 362 «Розрахунки з іноземними покупцями». По дебету рахунку 36 відображають продажну вартість реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг), яка включає ПДВ, акцизний податок та інші податки, збори (обов'язкові платежі), що підлягають перерахуванню до бюджетів та позабюджетних фондів і включені до вартості реалізації.

Таким чином, при реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) підприємство виконує запис :

$$\text{Д-т } 36 \rightarrow \text{К-т } 70,71 \quad (2.1)$$

По кредиту рахунку 36 показують суми платежів, що надійшли на рахунки підприємства в банківських установах, до каси та інші види розрахунків:

$$\text{Д-т } 30, 31 \rightarrow \text{К-т } 36 \quad (2.2)$$

Залишок на рахунку 36 характеризує наявність заборгованості покупців та замовників за отриману ними продукцію (товари, роботи чи послуги). При отриманні підприємством передоплати, то слід враховувати, що згідно вимог НП(С)БО 15 (позиції пп.6.3 та 6.4) [24] суми попередньої оплати продукції і суми авансів в рахунок оплати продукції доходами не визнаються. Для обліку такої заборгованості застосовують субрахунок 681 «Розрахунки за авансами одержаними». Щоб розмежувати аванси у національній та іноземній валюті до субрахунку 681 відкривають відповідні субрахунки другого порядку. Отримуючи аванс, підприємство відображає в обліку проводку:

$$\text{Д-т } 30, 31 \rightarrow \text{К-т } 681 \quad (2.3)$$

Після постачання продукції, надходження товарів чи виконання робіт та послуг підприємство відображає погашення кредиторської заборгованості за авансами (Д-т 681) у кореспонденції з кредитом відповідного субрахунку 36. Також по дебету субрахунку 681 відображають суми передоплати. Повернені покупцям та замовникам у кореспонденції з рахунками обліку грошових

КОШТІВ

Аналітичний облік ведеться окремо за кожною юридичною та фізичною особою, якій реалізується продукція, а розрахунки здійснюються на документальній основі, як зазначено в наказі про облікову політику. Регістром аналітичного обліку розрахунків з покупцями та замовниками є реєстр дебіторів. Реєстр містить перелік дебіторів підприємства та інформацію про їх заборгованість на відповідні дати. Якщо клієнт погашає заборгованість, він видаляється зі списку дебіторів і більше не вважається боржником компанії. Невід'ємною частиною комплексного обліку дебіторської заборгованості за послуги, роботи, товари є облік безнадійних боргів. Для цього призначені рахунки 38 "Резерв сумнівних боргів" та 944 «Сумнівні та безнадійні борги» (табл.2.11).

Таблиця 2.11

Бухгалтерські проведення з обліку резерву сумнівних боргів

№ зп	Господарська операція	Дебет	Кредит	Сума
1	2	3	4	5
Нарахування резерву сумнівних боргів				
1	Нарахування резерву сумнівних боргів, наприклад після прострочення дебіторської заборгованості більш ніж на 30 днів (див. методи визначення резерву сумнівних боргів)	944	38	12000
2	Витрати віднесено на фінансовий результат операційної діяльності	791	944	12000
Коригування (переоцінка) резерву сумнівних боргів у бік зменшення				
1	Зменшення раніше нарахованого резерву на сумнівний борг, якщо дебітор погасив заборгованість	38	719	5000
2	Зменшення резерву сумнівних боргів внаслідок курсової різниці – гривнева оцінка суми сумнівного боргу зменшилася	38	719	2000
3	Доходи віднесено на фінансовий результат від операційної діяльності (= 5000 + 2000)	719	791	7000
Альтернативний* варіант через червоне сторно:				
1	Зменшення раніше нарахованого резерву на сумнівний борг методом червоного сторно	[944]	[38]	-5000
2	Зменшення резерву сумнівних боргів внаслідок курсової різниці методом червоного сторно – гривнева оцінка суми сумнівного боргу зменшилася	[944]	[38]	-2000
3	Відкориговано методом червоного сторно фінансовий результат від операційної діяльності (= 5000 + 2000)	[791]	[944]	-7000

Продовження табл. 2.11

1	2	3	4	5
Коригування (переоцінка) резерву сумнівних боргів у бік збільшення				
1	Збільшення резерву сумнівних боргів на дату балансу, наприклад через уточнення оцінки розміру сумнівних боргів	944	38	8000
2	Збільшення резерву сумнівних боргів на дату балансу внаслідок курсової різниці – гривнева оцінка суми сумнівного боргу збільшилася	944	38	2000
3	Витрати резерв сумнівних боргів віднесено на фінансовий результат до оподаткування (= 8000 +2000)	791	944	100

Непрацюючі кредити боржника відіграють важливу роль у спричиненні банкрутства та фінансової нестабільності. Визнання безнадійних кредитів витратами поточного періоду призводить до значних збитків і ставить фінансове становище компанії в критичну ситуацію. Небезпечна дебіторська заборгованість (сумнівний борг) – це дебіторська заборгованість, що виникає в результаті реалізації продукції, робіт або послуг, яка не погашається у строки, передбачені договором або законодавством, і не забезпечена відповідною заставою.

Основним методом стадіювання безнадійної заборгованості є розрахунок резерву сумнівних боргів. Це пов'язано з необхідністю оцінити вартість, яка може бути отримана від їх використання. Існує три варіанти розрахунку резерву сумнівних боргів: на основі платоспроможності конкретного дебітора; на основі класифікації заборгованості за термінами погашення; на основі частки безнадійної заборгованості, визнаної в реалізованій продукції.

Підприємство аналізує платоспроможність кожного дебітора і виводить індивідуальний коефіцієнт безнадійної заборгованості, який потім використовується для визначення суми резерву для кожного боргу. Облік резерву безнадійних боргів - це процес, за яким підприємство формує резерви для покриття очікуваних втрат від непогашених боргів, які вважаються безнадійними або малоімовірними до стягнення (табл.2.12).

Оцінка безнадійних боргів: Перший крок - це ідентифікація боргів, які

вважаються безнадійними, тобто тих, що вже мають значні затримки в платежах, їхні кредитори знаходяться в процедурі банкрутства або інших ситуаціях, які ускладнюють стягнення боргу.

Таблиця 2.12

Бухгалтерські проведення з обліку списання безнадійної заборгованості

№ зп	Господарська операція	Дебет	Кредит	Сума
1	2	3	4	5
1	Списання безнадійної поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуг за рахунок резерву	38	361	50000
2	Списання безнадійної заборгованості по векселю за рахунок резерву	38	341	50000
3	Списання безнадійної дебіторської заборгованості, якщо резерву сумнівних боргів не вистачило	944	361	25000
4	Витрати на резерв сумнівних боргів віднесено на фінансовий результат операційної діяльності	791	944	25000

Визначення проценту резерву: Після ідентифікації безнадійних боргів визначається процент, який вважається ймовірним для втрати. Цей процент може бути встановлений на основі історичних даних про рівень непогашених боргів, відсотка стягнення в минулому або на основі професійних оцінок.

Формування резерву: Згідно з визначеним процентом резерву, обчислюється сума грошових коштів, яка буде зарезервована для покриття очікуваних втрат від безнадійних боргів. Ця сума відображається в обліку як резерв безнадійних боргів.

Запис у бухгалтерських записах: Формування резерву безнадійних боргів відображається у фінансовій звітності підприємства шляхом збільшення відповідного рахунку резервів (наприклад, рахунок 58 "Резерви").

Моніторинг та коригування: Резерв безнадійних боргів періодично переглядається та коригується відповідно до змін в ситуації з боргами. Наприклад, якщо з'являються нові інформації, які свідчать про збільшення або зменшення ризику непогашених боргів, резерв може бути змінений відповідно до цієї інформації.

Резерв безнадійних боргів періодично переглядається та коригується

відповідно до змін в ситуації з боргами. Наприклад, якщо з'являються нові інформації, які свідчать про збільшення або зменшення ризику непогашених боргів, резерв може бути змінений відповідно до цієї інформації. Ці операції допомагають підприємствам управляти ризиком непогашених боргів та забезпечувати адекватне відображення цього ризику в їхній фінансовій звітності.

Синтетичні рахунки є завершальним етапом бухгалтерського обліку і узагальнюють дані з первинних та аналітичних рахунків. Дані з узагальнених синтетичних рахунків використовуються при складанні фінансової звітності [37].

2.4. Шляхи удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Нестабільне фінансове становище українських промислових підприємств в основному пов'язане з великими несплаченими сумами. Тому аналіз дебіторської заборгованості має велике значення для всіх підприємств. Це пов'язано з тим, що дебіторська заборгованість по суті є інструментом кредитування покупця або замовника за отримані товари та роботи (послуги). Тому необхідно дослідити сучасний стан обліку дебіторської заборгованості та вивчити його специфічні особливості.

На сучасному етапі розвитку економіки України вітчизняні підприємства мають великий обсяг дебіторської заборгованості. Протягом останнього десятиліття дебіторська заборгованість українських підприємств неухильно зростала. Це може свідчити про неплатоспроможність або банкрутство деяких підприємств-дебіторів, а також про менш продуману політику підприємств щодо стягнення заборгованості.

Немає сумнівів, що автоматизація бухгалтерського обліку значно полегшує роботу як бухгалтерії в цілому, так і окремих бухгалтерів. Зокрема,

не викликає сумніву, що телекомунікаційний обмін інформацією між автоматизованими робочими місцями бухгалтерів за допомогою комп'ютерної мережі значно полегшує роботу всієї бухгалтерії та окремих бухгалтерів. Таким чином, повністю автоматизований облік з використанням програмного продукту "1С: Бухгалтерія 8" значно прискорить процес обліку дебіторської заборгованості та звірки розрахунків з покупцями і замовниками. Слід підкреслити, що важливим елементом аналізу є порівняння дебіторської заборгованості підприємства з його кредиторською заборгованістю, оскільки значне переважання дебіторської заборгованості загрожує фінансовій стабільності підприємства та потребує додаткового фінансування. Тому своєчасний моніторинг боргових коефіцієнтів може допомогти запобігти фінансовим кризам.

Аналіз поточного бізнес-середовища показує, що для покращення обліку платежів необхідно контролювати політику диверсифікації одержувачів та клієнтів, тобто зосереджуватися на збільшенні їхньої кількості з метою зменшення ризику несплати одним або кількома великими одержувачами. Компаніям важливо організувати управління контрактами на належному рівні та розробити різні моделі контрактів з гнучкими умовами оплати, включаючи знижки за дострокову оплату. Своєчасне стягнення дебіторської заборгованості значною мірою залежить від системи управління компанією. Своєчасне виставлення рахунків на оплату товарів є ще одним важливим завданням. Важливо також постійно відстежувати стан прострочених платежів. Після отримання оперативних даних про таку дебіторську заборгованість необхідно розпочати процедуру виставлення рахунків. Це означає, що всі штрафні санкції за прострочену дебіторську заборгованість повинні бути розраховані до того, як буде надіслано повідомлення про виставлення рахунку.

Дослідження сучасного стану бухгалтерського обліку операцій за договорами з покупцями та замовниками на підприємствах України показало, що в сучасних умовах господарювання існує низка проблем в обліку операцій,

аналізі та управлінні договорами з покупцями та замовниками, зокрема, неповне правове забезпечення договорів, криза неплатежів, зростання дебіторської та кредиторської заборгованості за угодами між суб'єктами господарювання. Для ефективного обліку дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги необхідно максимально використовувати потенціал комерційних організацій та економічні умови, в яких вони здійснюють свою фінансово-господарську діяльність. Враховуючи сучасний стан розвитку економіки в Україні та неповне нормативно-правове забезпечення облікової роботи українських підприємств, ~~автор вважає, що~~ необхідне постійне знання та розуміння всіх нюансів обліку розрахунків з покупцями та замовниками, вміння швидко оцінити ситуацію та обрати оптимальне рішення, що матиме ще більш позитивний вплив на економічне становище підприємства. Таким чином, наведені вище рекомендації допоможуть покращити організацію розрахунків та облікових процедур, зменшити дебіторську заборгованість та зміцнити фінансове становище підприємств в сучасних умовах ведення бізнесу.

Досліджуючи організацію обліку дебіторської заборгованості на підприємстві, можна відмітити багато недоліків, пов'язаних з обліком розрахунків з покупцями та замовниками. Причинами цьому послужили: недосконалість змісту Наказу про облікову політику на підприємстві; відсутність додатку до Наказу – графіку документообігу.

Тому, удосконалення обліку розрахунків з покупцями та замовниками на підприємстві необхідно розпочати з Наказу про облікову політику. У Наказі про облікову політику підприємство має зазначати терміни проведення інвентаризації розмірів дебіторської заборгованості з метою виявлення безнадійної заборгованості, документального підтвердження резерву сумнівних боргів та достовірності його створення на підприємстві.

Отже, найчастіше в Наказі про облікову політику підприємства виділяють наступні недоліки:

- не здійснено групування за строками виникнення та погашення

дебіторської заборгованості;

– відсутність даних стосовно аналітичного обліку дебіторської заборгованості, що негативно впливає на проведення аналітичних процедур, адже лише за його допомогою можна більш глибоко та детально контролювати стан дебіторської заборгованості на підприємстві.

Враховуючи вище наведені недоліки організації обліку підприємства, на нашу думку, доцільно впровадити наступні вдосконалення:

I. В Наказі про облікову політику: визначити порядок визнання дебіторської заборгованості.

II. В документообігу: фіксувати значення коефіцієнта сумнівності, порядок визначення величини резерву сумнівних боргів. пропонується виділити основні етапи системи управління документообігом на підприємстві; розробити та впровадити зведений графік документообігу (дод. А). Графік документообігу дебіторської заборгованості на підприємстві є важливим інструментом для організації та контролю процесу обробки дебіторської заборгованості. Він допомагає структуровано підходити до управління боргами, забезпечувати своєчасне отримання платежів та мінімізувати ризики.

Прострочена заборгованість створює фінансові складності для підприємства і може сильно похитнути його становище на ринку. Це пов'язано з тим, що для придбання виробничих запасів, виплати заробітної плати і т. ін. підприємству необхідні фінансові ресурси, яких буде нестача саме через прострочену заборгованість. Очевидним стає зростання ризику неповернення боргів і зменшення прибутку. Прострочення термінів погашення дебіторської заборгованості, звичайно, віддзеркалюється на стабільності підприємства і тягне за собою негативні наслідки.

У процесі своєї діяльності бухгалтеру фінансисту слід приділити увагу саме недолікам в обліковому процесі, які були нами виявлені. Насамперед, це стосується впровадження відомості аналітичного обліку дебіторської заборгованості, методики розрахунку резерву сумнівних боргів, документального оформлення видачі коштів під звіт, документування

інвентаризації дебіторської заборгованості. Резерв сумнівних боргів формується на підставі інвентаризації дебіторської заборгованості і має на меті забезпечення нормального функціонування підприємства навіть за умови, коли частина боржників не розрачується за своїми зобов'язаннями.

Відомість аналітичного обліку дебіторської заборгованості є документом, що містить детальну інформацію про стан та рух дебіторської заборгованості по кожному контрагенту. Вона допомагає контролювати своєчасність платежів та аналізувати фінансовий стан дебіторів (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

Відомість аналітичного обліку дебіторської заборгованості

№	Дата	Контр-агент	Номер рахунку-фактури	Сума заборгованості, грн	Дата виникнення заборгованості	Термін оплати	Дата оплати	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	01.05.2024	ТОВ "Символ"	001/2024	5000,0	01.05.2024	31.05.2024	30.05.2024	Оплачено
2	05.05.2024	ТОВ "Богатир"	002/2024	7500,	05.05.2024	04.06.2024	02.06.2024	Оплачено
3	10.05.2024	ТОВ "Зоря Полісся"	003/2024	5000,0	10.05.2024	09.06.2024	-	Простро-чено
4	15.05.2024	ТОВ "Мрія"	004/2024	8000,	15.05.2024	14.06.2024	-	-
5	20.05.2024	ТОВ "Еверест"	005/2024	4500,0	20.05.2024	19.06.2024	-	-

Відомість аналітичного обліку дебіторської заборгованості є документом, що містить детальну інформацію про стан та рух дебіторської заборгованості по кожному контрагенту. Вона допомагає контролювати своєчасність платежів та аналізувати фінансовий стан дебіторів.

Відповідно до вітчизняного законодавства відображення дебіторської заборгованості, пов'язаної з реалізацією продукції, товарів, робіт, послуг у балансі підприємства здійснюється з урахуванням резерву сумнівних боргів, що визначається одним з можливих методів застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості або застосування коефіцієнта сумнівності.

На нашу думку значно полегшити контрольні процедури допоможе удосконалення форми акту № інв-17 шляхом уведення у формі додаткового рядка, у якому вказати дату виникнення дебіторської заборгованості, а також введенням додаткового стовпчика до таблиці 1 даної форми «Строк погашення», увести стовпчики, що відображатимуть інформацію стосовно помилкового віднесення суми дебіторської заборгованості з інших рахунків, що допоможе полегшити контрольні процедури. Удосконалена форма акту інвентаризації представлена в дод. Б.

Для малих підприємств автоматизація обліку розрахунків з покупцями і замовниками є критично важливою для ефективного управління фінансами, зменшення кількості помилок та економії часу. Для ПП «Софініт» пропонуємо використати програмне забезпечення QuickBooks Online. Функціональність даного ПЗ виражається наступними позиціями: виставлення рахунків та управління дебіторською заборгованістю; відстеження платежів, автоматичні нагадування про оплату; інтеграція з банківськими рахунками та платіжними системами; генерація фінансових звітів. Перевагами використання ПЗ QuickBooks Online є: простий у використанні інтерфейс; хмарне рішення, доступне з будь-якої точки; велика кількість навчальних матеріалів та підтримка. Ще однією, досить вагомою перевагою даного ПЗ, є доступність цінової політики для малого бізнесу. Пакет «Простий старт» має ціну 25 дол. США на місяць (1000 грн), а нині діє 50% знижки протягом перший 3-х місяців (500 грн). Вважаємо, більш доцільним для ПП «Софініт» обрати пакет «Необхідний», місячна вартість якого 50 дол. США (2000 грн), на який також діє знижка 50% протягом перший 3-х місяців (1000 грн) [55].

Для малих підприємств важливо вибрати програмне забезпечення, яке забезпечує баланс між функціональністю та простотою використання. Наведені вище рішення допоможуть автоматизувати облік розрахунків з покупцями та замовниками, зменшити кількість помилок, підвищити ефективність та зекономити час. Вибір конкретного рішення залежить від специфіки бізнесу, бюджету та потреб підприємства.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ НА ПП «СОФІНІТ»

3.1. Аналіз розрахунків з покупцями і замовниками

У сучасному економічному середовищі відносини між підприємствами вийшли на новий етап трансформації. В умовах жорсткої конкуренції та нестабільного внутрішнього і зовнішнього економічного середовища значно ускладнилися боргові відносини між підприємствами. Типовим наслідком кризових явищ в економічному розвитку підприємств є серйозний дефіцит ліквідних активів, використання яких є низьким та нераціональним. Тому одним з найважливіших завдань менеджменту є ефективне управління обліком розрахунків з покупцями і замовниками. Недопущення зростання дебіторської заборгованості понад допустимі межі та її погашення в короткі терміни - реальна можливість подолати або пом'якшити дефіцит оборотних коштів [36].

У сучасних економічних умовах розвитку суспільства аналіз та управління розрахунками з покупцями і замовниками за товари, роботи та послуги позиціонується як ключовий фактор забезпечення фінансової стійкості підприємств, що пояснюється кризою неплатежів. Наразі аналітичного забезпечення недостатньо для прийняття ефективних та обґрунтованих управлінських рішень. Більше того, існує ризик подальшої негативної тенденції в обсягах кредитування та появи небажаних видів кредитів, таких як проблемні кредити [16].

Аналіз розрахунків з покупцями і замовниками є важливою складовою фінансового аналізу підприємства, оскільки він дозволяє оцінити фінансові взаємовідносини з клієнтами та контрагентами, визначити рівень заборгованості, оцінити ефективність кредитного керування, а також виявити можливі проблеми та шляхи їх вирішення. Розглянемо ключові моменти методики проведення аналізу розрахунків з покупцями і замовниками (табл.

3.1).

Таблиця 3.1

Послідовність методики проведення аналізу розрахунків з покупцями і
замовниками

Етап	Характеристика етапу
<i>1</i>	<i>2</i>
Збір і підготовка даних	Зібрати всі необхідні дані про розрахунки з покупцями і замовниками, включаючи рахунки-фактури, акти виконаних робіт, квитанції про отримання платежів, договори, довідки тощо
Аналіз структури заборгованості	Розглянути структуру заборгованості за різними показниками, такими як клієнти, види послуг або товарів, терміни погашення тощо
Визначення показників заборгованості	Розрахунок основних фінансових показників: середній строк погашення заборгованості, коефіцієнт оборотності заборгованості, структура заборгованості за термінами погашення тощо
Порівняльний аналіз	Порівняти дані аналізу з попередніми періодами, а також з нормативами та показниками галузі для виявлення тенденцій та аномалій
Оцінка ризиків	Визначити можливі ризики, пов'язані з рівнем заборгованості, такі як можливі прострочені платежі, несплати, зменшення ліквідності тощо
Розробка заходів	На основі результатів аналізу розробити заходи для управління заборгованістю, включаючи поліпшення кредитної політики, вдосконалення процесів взаєморозрахунків, виведення заборгованості на оптимальний рівень тощо
Моніторинг і контроль	Постійний моніторинг і контроль рівня заборгованості та ефективності впроваджених заходів, роблячи корективи за необхідності

Джерело: сформовано автором на основі [16, 19, 3, 29]

Ці кроки дозволять підприємству провести комплексний аналіз розрахунків з покупцями і замовниками та прийняти обґрунтовані управлінські рішення для покращення фінансового стану і зменшення ризиків.

Аналіз стану розрахунків з покупцями та постачальниками необхідний для отримання інформації про стан дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Наявність дебіторської заборгованості у складі активів балансу свідчить про відволікання або капіталізацію грошових коштів підприємством. Специфіка проявів та наслідків дебіторської заборгованості зумовлює пошук методик аналізу дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги.

Аналіз стану розрахунків з покупцем готової продукції має велике значення. Це пов'язано з тим, що збільшення або зменшення заборгованості покупця суттєво впливає на оборотність капіталу, вкладеного в оборотні активи, і, відповідно, на фінансовий стан підприємства. Різне збільшення дебіторської заборгованості або її частки в оборотних активах може свідчити про ненавмисну кредитну політику або збільшення обсягів продажів клієнтам компанії, або про неплатоспроможність чи банкрутство деяких клієнтів. З іншого боку, підприємство може зменшити обсяги відвантаження продукції і дебіторська заборгованість може зменшитися.

Тому аналіз стану розрахунків з покупцем готової продукції необхідний як керівництву підприємства, так і його працівникам для об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства, реальності погашення заборгованості та забезпеченості її боргів.

Розглянемо аналіз форм розрахунків з покупцями, які використовуються в ПП «Софініт» (табл.3.2).

Таблиця 3.2

Аналіз форм розрахунків з покупцями ПП «Софініт»

Показники	2021		2022		2023		Відхилення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Розрахунки наявними грошовими коштами	19,9	5,3	9,5	4,7	2,9	3,5	-17,0	19,9
Розрахунки платіжними дорученнями	345,8	92,1	187,4	92,7	77,8	93,9	-268,0	345,8
Вексельні операції	7,9	2,1	3,8	1,9	1,4	1,7	-6,5	7,9
Товарообмінні операції	1,1	0,3	0,8	0,4	0,5	0,6	-0,6	1,1
Залік взаємних вимог	0,8	0,2	0,6	0,3	0,2	0,2	-0,6	0,8
Разом погашено зобов'язань	375,5	100	202,1	100	82,9	100	-292,6	375,5

Аналіз даних таблиці свідчить про переважання розрахунків за платіжними дорученнями 93,9% в 2023 р. проти 92,1% в 2020 р. За досліджуваний період значним чином зменшилася сума розрахунків за

платіжними дорученнями на 345,8% (-268 тис.грн). Загальна сума погашених зобов'язань зменшилася на 292,6 тис. грн.

Таблиця 3.3

Оцінка дебіторської заборгованості в ПП «Софініт», 2021-2023 рр.

Показники	2021	2022	2023	2023 до 2021, ±	2023 до 2022, ±
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,00	19,45	25,90	25,90	6,44
Середній термін обороту дебіторської заборгованості	0,00	18,51	13,90	13,90	-4,60

Аналіз даних таблиці засвідічує зростання ділової активності підприємства – коефіцієнт дебіторської заборгованості зріс на 25,9 п. а термін обороту зменшився на 4, в 2023 р. порівняно з попереднім 2022 р. За кожним покупцем і замовником визначимо ступінь виконання плану поставок в поточному місяці і наростаючим підсумком по компанії в цілому, знайдіть причини недовиконання плану і оцініть виконання договірних зобов'язань. Проаналізувати виконання договірних зобов'язань по відвантаженню продукції основним і найбільшим клієнтам.

Таблиця 3.4

Планові та фактичні витрати розрахунків з покупцями ПП «Софініт», 2023 р.

Продукція	План виконання робіт за договором	Фактично відвантажено продукції та виконано робіт	Непостачання продукції та послуг	Заліковий об'єм в межах плану
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Виробництво бетонних розчинів	1900	1748	238	1753
Виробництво виробів з бетону	2400	2930	5	2573
Надання послуг вантажного транспорту	28	27	3	27
Надання в оренду будівельних машин і устаткування	8	11	1	6
Інша продукція	8100	9006	2	8695
Разом	12436	13722	250	13054

Визначимо коефіцієнт виконання договірних зобов'язань (K_{03}):

$$K_{дз} = \frac{ВП_{пл} - ВП_{нд}}{ВП_{пл}} = \frac{12436 - 250}{12438} = 0,9799 \text{ або } 97,9\% \quad (3.1)$$

Аналіз даних засвідчує, що ПП «Софініт» в 2023 році виконало договірні зобов'язання лише на 97,9% та недопоставило продукції на суму 250 тис. грн. У відповідності з укладеними договорами значна частина недопоставок стосується виробництва бетонних розчинів на суму 238 тис. грн., що було пов'язано з невчасним постачанням цементу постачальниками. Позитивним є той факт, що решту продукції та робіт було поставлено в більших обсягах, ніж було заплановано. Проведемо оцінку виконання всіх договірних зобов'язань ПП «Софініт» помісячно за 2023 рік (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Аналітична оцінка виконання договорів постачання бетонних розчинів
замовникам помісячно, 2023 р.

Місяць	План поставок, тис.грн		Недопоставлено продукції, тис. грн		Виконано план, %	
	за місяць	з початку року	за місяць	з початку року	за місяць	з початку року
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Січень	818,7	818,7		0	100	
Лютий	812,7	1631,4	34,0	34,0	95,8	97,9
Березень	787,6	2419,0		34,0	100,0	98,6
Квітень	819,8	3238,8		34,0	100,0	99,0
Травень	799,9	4038,7	48,8	82,8	93,9	97,9
Червень	771,2	4809,9		82,8	100,0	98,3
Липень	655,2	5465,1		82,8	100,0	98,5
Серпень	1039,2	6504,3	74,1	156,9	92,9	97,6
Вересень	827,8	7332,1	15,0	171,9	98,2	97,7
Жовтень	1116,4	8448,5	66,1	238,0	94,1	97,2
Листопад	653,7	9102,2		238,0	100,0	97,4
Грудень	680,8	9783,0		238,0	100,0	97,6

Аналіз даних таблиці свідчить, що ПП «Софініт» в частині постачання бетонних розчинів недовиконало договори на суму 238 тис. грн або на 2,4%. Зокрема це спостерігалось в лютому місяці на 4,2% (34 тис. грн), травні місяці на 6,1% (48,8 тис. грн), серпні місяці на 7,1% (74,1 тис. грн), вересні – на 1,8% (15 тис.грн) та жовтні – на 5,9% (66,1 тис.грн).

Недопоставлена продукція з початку року засвідчує про ритмічність

відвантаження, даний показник відноситься до регулярності та стабільності процесу відправлення товарів або послуг з підприємства. Цей показник важливий для забезпечення ефективності логістичних операцій та задоволення потреб клієнтів. Ритмічне відвантаження дозволяє уникнути затримок у поставках, забезпечити постійний доступ до товарів для клієнтів та оптимізувати витрати на складське утримання. Для досягнення ритмічності відвантаження важливо мати чіткий графік поставок, ефективну систему управління запасами та співпрацю з надійними постачальниками та перевізниками. Такий підхід допомагає забезпечити стабільність ланцюга постачання та підтримувати високий рівень обслуговування клієнтів

Проведемо аналіз заборгованості покупців і замовників ПП «Софініт» за надану замовникам продукцію (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Аналіз заборгованості покупців і замовників ПП «Софініт» за надану замовникам продукцію в структурі активів

Показники	На 1.01.2023		На 1.01.2024	
	Тис. грн	Структура, %	Тис. грн	% до пісумку
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Дебіторська заборгованість – всього	40,4	100	532,8	100
– заборгованість покупців і замовників	9,5	23,5	2,9	0,5
Оборотні активи – всього	263,3	100	1444,5	100
– заборгованість покупців і замовників	9,5	3,6	2,9	0,2
Активи балансу – всього	844	100	5394,1	100
заборгованість покупців і замовників	9,5	1,1	2,9	0,1

Аналіз даних таблиці засвідчує, що заборгованість покупців і замовників на початок 2023 року склав 23,5% (9,5 тис. грн.) всієї дебіторської заборгованості по підприємству. Позитивним ж те, що на кінець року ця заборгованість зменшилася до рівня 0,5% (2,9 тис. грн). В структурі оборотних активів на кінець 2023 року заборгованість покупців і замовників складала

0,2% проти 3,6% на початок року. В структурі активів балансу відповідно – 0,1% на кінець року та 1,1% на початок року.

Проведемо аналіз показників заборгованості (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Аналіз показників заборгованості ПП «Софініт», 2021-2023 рр.

Показники	2021	2022	2023	2023 до 2021, ±	2023 до 2022, ±
<i>I</i>	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	136,42	51,82	2,89	-133,54	-48,93
Середній термін обороту кредиторської заборгованості	2,64	6,95	124,78	122,14	117,84

Аналіз даних таблиці свідчить про зростання середнього терміну обороту кредиторської заборгованості в 2023 р. на 122 дні проти 2021р. та на 118 днів проти 2022 р. Зростання даного показника є позитивним явищем для підприємства, так як означає, що ПП «Софініт» використовує фінанси постачальників і підрядників протягом більш тривалого періоду часу. Це дозволяє знизити розмір позикового капіталу. Відповідно, спостерігається зменшення коефіцієнту оборотності кредиторської заборгованості в 2023 р. проти 2021 р.на 133,54 п. та на 48,93 п. відносно 2022 р.

3.2. Шляхи удосконалення аналізу розрахунків з покупцями і замовниками

За результатами аналізу процесу розрахунків з покупцями готової продукції підприємства можна рекомендувати наступні заходи для оптимізації цього процесу:

- своєчасне виконання розрахункових документів.
- ретельний контроль за погашенням заборгованості та використання судових процедур для її стягнення. У разі неможливості стягнення заборгованості навіть на підставі судового рішення, підприємство має

можливість вирахувати суму несплаченого боргу з оподаткованого прибутку, що принаймні зменшує платіж до бюджету.

- розробити систему знижок та націнок
  - надати можливість підприємству змінювати ціни на продукцію в залежності від терміну оплати в договорах з покупцями та замовниками
  - прискорити розрахунки за рахунок покращення договорів з покупцями та замовниками (наприклад, передоплата, використання товарно-транспортних накладних)
  - аналіз фінансового стану клієнтів, платежі яких викликають підозру
- Існує кілька шляхів удосконалення аналізу розрахунків з покупцями і замовниками:

1. Автоматизація процесу: Використання програмного забезпечення для обліку та аналізу розрахунків може значно спростити процес та зменшити ймовірність помилок.

2. Впровадження системи управління взаєморозрахунками: Система, яка дозволяє вести облік розрахунків з покупцями та замовниками, допоможе вчасно виявляти заборгованості та контролювати їх стан.

3. Аналіз даних: Проведення регулярного аналізу розрахунків допоможе виявити тенденції, проблемні питання та можливості для оптимізації процесу.

4. Взаємодія з покупцями та замовниками: Важливо вести відкритий діалог з клієнтами для вирішення питань щодо розрахунків та вдосконалення умов співпраці.

5. Постійне навчання та вдосконалення: Індустрія постійно змінюється, тому важливо бути в курсі останніх тенденцій та вдосконалювати навички у сфері аналізу розрахунків.

Для ПП «Софініт» пропонується використання програми HugeProfit. HugeProfit — це CRM-система для дрібнотоварного, малого та середнього бізнесу. Дана програма допомагає реєструвати продажі, товари та витрати, створювати та відстежувати накладні, підключатися до своєї клієнтської бази та візуально відображати доходи та витрати вашого товарного бізнесу. За

допомогою HugeProfit можна контролювати відправку товарів фізичною поштою і враховувати гроші, які в даний момент знаходяться в готівковій, безготівковій, дебетовій або фізичній картці. Дана програма допомагає організувати продажі з усіх платформ, які використовує товаровиробник: фізичні магазини, Viber, OLX, власний сайт та сайти партнерів - все в одному місці програма здійснює облік товарів і продажів (кількість і вартість) - можливість відстежувати кількість і вартість товарів, які у вас є на даний момент, облік нових товарів і поставок.

Розглянемо більш детально переваги програми HugeProfit (рис.3.1).

Рис. 3.1 Переваги програми програми HugeProfit для використання в ПП «Софінит»

Джерело: сформовано за даними [54]

Програма надає можливість: додавання продажів в систему вручну або за допомогою сканера штрих-коду відстежувати прибуток кожного товару на підприємстві окремо. Кілька рахунків одночасно дозволяють розраховувати всі доходи та витрати компанії в одному місці Програма здійснює: управління клієнтами – дозволяє визначити постійних клієнтів за кількістю та частотою

покупок і створити спеціальні програми лояльності; моніторинг каналів продажів – можна визначити, які канали є найбільш ефективними та прибутковими, а від яких варто відмовитися повністю або витратити на них менше часу; інтеграція з касовими апаратами, службами доставки. Цінова політика на використання програми HugeProfit в малому та середньому бізнесі представлена на рис.3.2.

За допомогою CRM-системи Huge Profit підприємство зможе вводити необхідні дані прямо з мобільного телефону, керувати залишками на складі, додавати та обробляти нові продажі, вести клієнтську базу та контролювати всі свої витрати та доходи. Менеджер зможе використовувати кілька складів одночасно або додати кілька складів до системи, якщо ви використовуєте дропшипінг.

<p>Безкоштовно - 0 грн. / місяць</p> <ul style="list-style-type: none"> • За умови невеликих обсягів продажів
<p>Впевнений - 199 грн. / місяць</p> <ul style="list-style-type: none"> • Якщо обсяг продажів за місяць не більше 200 одиниць
<p>Досвідчений 599 грн. / місяць</p> <ul style="list-style-type: none"> • За умови обсягу продажів 200-1000 одиниць на місяць.
<p>Профі - 1199 грн/місяць</p> <ul style="list-style-type: none"> • Безлімітний тариф для обсягу продажів більше 1000 одиниць на місяць

Рис.3.2. Цінова політика на використання програми HugeProfit

Джерело: сформовано за даними [2]

Бухгалтер контролюватиме: поставки, закупівлі, друк цінників та реальний прибуток, калькуляція собівартості; зможе вести кілька рахунків у

різних валютах, облік фактичних витрат [51].

Ці шляхи допоможуть покращити ефективність та точність аналізу розрахунків з покупцями та замовниками, що в свою чергу сприятиме покращенню фінансової діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1) Розрахунки з покупцями і замовниками мають велике економічне значення для підприємств і організацій, оскільки вони відображають фінансові взаємовідносини та оборот коштів між сторонами. Звірка розрахунків з покупцями та замовниками є найважливішою ділянкою роботи бухгалтерії, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходу та грошових потоків компанії. Розрахунки з покупцями і замовниками є не лише процесом отримання оплати за надані товари або послуги, але і важливим елементом фінансової стратегії підприємства, який впливає на його фінансову стійкість, ліквідність та конкурентоспроможність.

2) Система бухгалтерського обліку та економічного управління на сучасних підприємствах повинна бути належним чином організована, вона не може повноцінно існувати без нормативно-правового забезпечення. Це забезпечення формувалося протягом останніх двох десятиліть і перебуває в процесі постійних змін у поєднанні з політичними, економічними, інтеграційними, соціальними та іншими факторами. Основу нормативно-правового забезпечення регулювання розрахунків з покупцями та замовниками формують: Податковий та Цивільний кодекси України, ЗУ «Про бухгалтерський облік», ННП(С)БО, постанови та інші регулятивні акти НБУ та МФУ.

3) У зв'язку з нестабільним фінансовим становищем багатьох організацій і підприємств у зв'язку з воєнним станом питання затримки або відсутності платежів є досить актуальним. Не погашені вчасно або не повністю оплачені рахунки вважаються відповідно сумнівними або безнадійними. Важливим аспектом управління рахунками-фактурами в цих умовах є своєчасне узгодження при укладанні договорів щодо реалізації продукції, дати її відвантаження та терміну оплати, отримання інформації про обсяг і виручку

від реалізації, контроль своєчасності операції з реалізації продукції (робіт, послуг) щодо оплати.

4) В результаті проведеного дослідження встановлено, що мета розрахунків з покупцями та замовниками – максимально наблизити момент передачі товарів, продукції та послуг. Тому основним завданням систем клієнтських платежів є надання можливості клієнтам виконувати свої зобов'язання перед постачальниками в максимально зручній для обох сторін проміжок часу між передачею товарів, продукції та послуг і отриманням грошових коштів.

5) Основні функції бухгалтерії досліджуваного ПП «Софініт», як суб'єкта малого підприємства: ведення обліку: реєстрація фінансових операцій та ведення обліку активів і зобов'язань; складання фінансової звітності: підготовка фінансових звітів, таких як баланс, звіт про прибуток та звіт про грошові потоки; дотримання податкового законодавства: розрахунок і сплата податків; підготовка податкової звітності; контроль за рухом коштів: ведення касового обліку та контроль за грошовими потоками; облік заробітної плати; контроль за залишками матеріальних цінностей: моніторинг залишків товарів і матеріалів; звітність перед керівництвом та контролюючими органами: підготовка звітів для внутрішнього використання та представлення перед податковими та іншими контролюючими органами; аналіз фінансових результатів: аналіз показників фінансової діяльності для прийняття управлінських рішень.

6) Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з покупцями і замовниками відображається у фінансовій звітності підприємства для забезпечення повної та точної інформації про фінансові взаємовідносини з клієнтами та контрагентами. Для обліку розрахунків з покупцями та замовниками підприємство зазвичай використовує активно-пасивний рахунок 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками". На рахунку 36 ведеться узагальнення інформації про розрахунки з покупцями та постачальниками за відвантаженою продукцією, товари, роботи, послуги, крім зобов'язань,

забезпечених векселями, а також узагальнюється інформація про розрахунки з учасниками промислово-фінансової групи. Залишок на рахунку 36 характеризує наявність заборгованості покупців та замовників за отриману ними продукцію (товари, роботи чи послуги). При отриманні підприємством передоплати, враховуються суми попередньої оплати продукції і суми авансів в рахунок оплати продукції доходами не визнаються. Для обліку такої заборгованості застосовують субрахунок 681 «Розрахунки за авансами одержаними». Щоб розмежувати аванси у національній та іноземній валюті до субрахунку 681 відкривають відповідні субрахунки другого порядку.

7) Основними документами управління платіжними відносинами з покупцями та замовниками в ПП «Софініт» є: рахунок-фактура (інвойс); акт виконаних робіт (послуг); квитанція про отримання платежу; договори та додаткові угоди; кореспонденція з клієнтами і замовниками. Первинний облік розрахунків з покупцями та замовниками ведеться на рахунку 36, що призначений для обліку дебіторської заборгованості покупців та замовників. Аналітичний облік розрахунків з покупцями та постачальниками ведеться за кожним пред'явленим до оплати рахунком та за кожним покупцем і постачальником. Така система не тільки покращує розрахунки з покупцями, але й збільшує можливості для ефективного фінансування в рамках грошового потоку компанії та впливає на загальний результат діяльності компанії.

8) Аналіз фінансових результатів ПП «Софініт». засвідчив нарощування оборотів господарської діяльності в 2023 році. Чистий дохід зріс майже в 22 рази, собівартість продукції та наданих послуг – в 132 рази, інші операційні витрати – на 794. Загальна сума доходів зросла на 2182,9%, витрат на 1669,2%. За весь період дослідження підприємство було збитковим.

9) ПП «Софініт» в сучасних умовах господарювання має нестійкий фінансово-економічний стан та не достатньо ефективно використовує ресурсний потенціал. Спостерігається зменшення фінансової незалежності при нормативному значенні більше 0,50 підприємство мало коефіцієнт в 2023 р. 0,1182. Коефіцієнт фінансової стійкості свідчить про нездатність погасити

свої боргові зобов'язання власним капіталом. Коефіцієнт маневреності показує, що 21,5% власного капіталу перебуває в обігу при оптимальному значенні 0,3-0,5.

10) Показники ділової активності засвідчують зростання темпів оборотності дебіторської заборгованості, при цьому зменшується оборотність готової продукції за останній рік. Діяльність підприємства за досліджуваний період є збитковою, в результаті збитковість виробництва продукції дещо в 2023 році зменшилася на 3,51 п. Тому ефективне управління дебіторською заборгованістю вимагає, зокрема, впровадження системи пропорціонування оборотних активів і дебіторської заборгованості. Це передбачає розрахунок нормативних показників, перевірку їх точності та автоматизацію процедур встановлення і контролю встановлених нормативів. Система дозволить усунути дефіцит грошових коштів, викликаний раптовим зростанням дебіторської заборгованості.

11) Оборотність досліджуваних активів може бути використана для визначення потреби організації в оборотному капіталі для зростання продажів. Показники погашення дебіторської заборгованості визначають процес руху грошових коштів. У корпоративному управлінні також необхідно підтримувати баланс між різними видами зобов'язань. Недотримання оптимального розміру кожного з них може свідчити про неефективне використання наявних коштів організації. Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, що перевищує одиницю, вказує на ризик того, що організація може звернутися за кредитами або позиками, якщо їй не вистачає коштів для забезпечення своєї діяльності.

12) Важливим завданням при контролі та аналізі операцій з покупцями є проведення систематичної інвентаризації розрахунків. Відповідно до положення про інвентаризацію активів і зобов'язань, інвентаризація дебіторської заборгованості полягає у звірці документів і записів на рахунках бухгалтерського обліку, а також перевірки обґрунтованості сум, відображених на відповідних рахунках.

13) При управлінні операціями з клієнтами та постачальниками слід досліджувати надійність та достовірність кожної суми заборгованості. Для підвищення репрезентативності результатів управління та аналізу розрахунків з клієнтами можна підготувати різні аналітичні таблиці, що узагальнюють найважливішу інформацію, отриману під час аудиту. Для управлінських цілей рекомендується підготувати звіт про торгову дебіторську заборгованість за строками погашення.

14) З метою раціоналізації облікової діяльності в ПП «Софініт» необхідно ввести поняття раціоналізації бухгалтерської діяльності: тобто не спрощення процесів, що здійснюються на підприємстві, а їх удосконалення різними способами в рамках діяльності підприємства. Така раціоналізація повинна ґрунтуватися на рішеннях, що забезпечують оптимальне вибіркове застосування правил, які спрощують ведення бухгалтерського обліку.

15) Для ПП «Софініт», з метою діджиталізації обліку розрахунків із покупцями та замовникам, пропонуємо використати програмне забезпечення QuickBooks Online. Функціональність даного ПЗ виражається наступними позиціями: виставлення рахунків та управління дебіторською заборгованістю; відстеження платежів, автоматичні нагадування про оплату; інтеграція з банківськими рахунками та платіжними системами; генерація фінансових звітів. Перевагами використання ПЗ QuickBooks Online є: простий у використанні інтерфейс; хмарне рішення, доступне з будь-якої точки; велика кількість навчальних матеріалів та підтримка. Ще однією, досить вагомою перевагою даного ПЗ, є доступність цінової політики для малого бізнесу.

16) Для ПП «Софініт» пропонується використання програми HugeProfit. HugeProfit — це CRM-система для дрібнотоварного, малого та середнього бізнесу. Дана програма допомагає реєструвати продажі, товари та витрати, створювати та відстежувати накладні, підключатися до своєї клієнтської бази та візуально відображати доходи та витрати вашого товарного бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Grushko V. I., Savsiuk M. M. Analysis of transactions with buyers and customers. "Scientific notes of the University "KROK". 2017. С. 85–92. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2017-48-85-92> (дата звернення: 27.03.2024).
2. HugeProfit – офіційний сайт компанії в Україні. URL: <https://h-profit.com/ua/#price> (дата звернення: 09.05.2024).
3. Stepanenko O., Dubovyk M. Analysis of receivables, its impact on the financial condition and business activity of the enterprise. Problems of systemic approach in the economy. 2022. № 2(88). URL: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2022-2-17> (дата звернення: 27.03.2024).
4. Аналіз господарської діяльності; навчальний посібник. За ред. І.В.Сіменко, Т.Д.Косової. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 384 с.
5. Бруханський Р.Ф., Скирпан О.П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 444 с.
6. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. 3-е видання. доп. і перероб. Житомир: ПП Рута. 2003. 444 с.
7. Бутинець Ф.Ф., Драбаніч А.В. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. Інтегрований облік як засіб управління підприємством. 2016. № 2. С. 12–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boaa_2016_2_4 (дата звернення: 18.03.2024).
8. Владика О.Є. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Молодий вчений. 2016. № 12.1. С. 677-681. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_12
9. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV : станом на 8 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 21.03.2024).
10. Грицай О.І., Станасюк Н.С. Управління дебіторською заборгованістю в контексті її обліково-аналітичного забезпечення. Економіка і суспільство. 2018. Вип. 15. С. 825–832.

11. Гуцаленко Л. В., Коцупатрий М. М., Марчук У. О. Внутрішньогосподарський контроль : навч. посіб., К. : «Центр учбової літератури», 2014. 496 с.
12. Енциклопедія бухобліку (частина 3). 6. Розрахунки з покупцями та замовниками. Податки & бухоблік, № 14, Лютий, 2016 | Factor. iFactor. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/february/issue-14/article-15643.html> (дата звернення: 23.03.2024).
13. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік I: підручник. Видавництво ФОП «Кушнір Ю.В.», 2020. 496 с.
14. Кодекс України з процедур банкрутства : Кодекс України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII : станом на 8 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення: 18.03.2024).
15. Кононенко Л.В., Сисоліна Н.П. Юрченко О.В. Управління дебіторською заборгованістю: сучасний стан, проблеми, перспективи, інформаційне забезпечення. Економічний простір. 2021. № 166. С. 104–109.
16. Копанчук К.В. Методичні основи аналізу розрахунків з покупцями та замовниками. Науковий погляд в майбутнє. 2017. № 05-05. С. 15–19. URL: <https://doi.org/10.30888/2415-7538.2017-05-05-012> (дата звернення: 27.03.2024).
17. Косташ Т. Розрахунки з покупцями та замовниками: проблемні аспекти організації та методики обліку в умовах сучасних реалій. Grail of Science. 2023. № 30. С. 59–71. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.04.08.2023.007> (дата звернення: 20.03.2024).
18. Косяк А.П., Зубенко А.В. Бухгалтерський облік II : навч. посібник; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 326 с.
19. Лисенко А.М. Методика аналізу дебіторської заборгованості. Наукові праці Кіровоградського НТУ. Економічні науки. 2014. №26. С.184-192. URL: <https://dSPACE.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/dcba4cb6-1e0f-43d2-a59b-ec016f436384/content>
20. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. 3-тє вид.,

перероб. і доп. Київ: Вид-во “Центр учбової літератури”, 2009. 670 с.

21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 (МСБО 39). Фінансові інструменти: визнання та оцінка : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012 р. : станом на 17 жовт. 2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015#Text (дата звернення: 20.03.2024).

22. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 МСБО 39 Фінансові інструменти: визнання та оцінка URL https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-39_ukr_2016.pdf (дата звернення: 25.03.2024).

23. Мулик Т.О., Томчук О.Ф., Федоришина Л.І. Аналітичне забезпечення заборгованості підприємства в умовах антикризового управління. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. № 1. С. 146–160.

24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ М-ва фінансів України від 29.11.1999 № 290: станом на 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 25.03.2024).

25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» : Наказ М-ва фінансів України від 10.08.2000 № 193: станом на 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text> (дата звернення: 25.03.2024).

26. Облік розрахунків. 2. Розрахунки з покупцями та замовниками. Податки & бухоблік, № 67, Серпень, 2014. iFactor. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2014/august/issue-67/article-1344.html> (дата звернення: 23.03.2024).

27. Основи бухгалтерського обліку : навчальний посібник; За заг. ред. Серпенінової Ю.С. Суми : Видавництво «Винниченко М.Д.», 2016. 266 с.

28. Панаско Ю.І. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream.pdf>. (дата звернення: 21.03.2024)

29. Пастернак М.М. Методика аналізу дебіторської заборгованості. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 23. С. 681-686.
30. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI : станом на 16 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 25.03.2024).
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" : Наказ М-ва фінансів України від від 08.10.1999 № 237 : станом на 3 листопада 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99/conv#Text> (дата звернення: 18.03.2024).
32. Приватне підприємство "Софініт" - #37181476 - Основна інформація - Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/edr/37181476> (дата звернення: 03.04.2024).
33. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII : станом на 16 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 23.03.2024).
34. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV : станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 18.03.2024).
35. Про державні закупівлі : Лист Нац. банку України від 09.08.2010 р. № 25-111/1852-13664. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1852500-10#Text> (дата звернення: 18.03.2024).
36. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: Постанова Національного банку України; Інструкція від 29.07.2022 № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text> (дата звернення: 26.03.2024)
37. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 : станом на 3 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 20.03.2024).

38. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти" : Наказ М-ва фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 : станом на 3 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text> (дата звернення: 25.03.2024).

39. Про затвердження Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, Порядку подання звітності, пов'язаної із використанням книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок), форми № ЗВР-1 Звіту про використання книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок) : Наказ М-ва фінансів України від 21.01.2016 р. № 13 : станом на 1 лип. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0220-16#Text> (дата звернення: 24.03.2024).

40. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI : станом на 27 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення: 18.03.2024).

41. Про захист прав споживачів : Закон України від 10.06.2023 р. № 3153-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3153-20#Text> (дата звернення: 17.03.2024).

42. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX : станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 27.04.2024).

43. Про Примітки до річної фінансової звітності : Наказ М-ва фінансів України від 29.11.2000 р. № 302 : станом на 5 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text> (дата звернення: 26.03.2024).

44. Професійний бухгалтер: Дебіторська заборгованість, з дати виникнення якої минуло 1095 днів: чи можна списати під час воєнного стану?. ibuhgalter.net Сучасний бухгалтерський портал. URL: <https://ibuhgalter.net/articles/1320> (дата звернення: 25.03.2024).

45. Рахунок 30 "Готівка". Бухгалтерія для бюджету та ОМС. URL: <https://oblikbudget.com.ua/article/996-rahunok-30-gotvka> (дата звернення: 27.04.2024).

46. Рахунок 64 "Розрахунки за податками й платежами". Бухгалтерія для бюджету та ОМС. URL: <https://oblikbudget.com.ua/article/1028-rahunok-64-rozrahunki-za-podatkami-y-platejami> (дата звернення: 09.05.2024).

47. Рахунок 70 "Доходи від реалізації". Бухгалтерія для бюджету та ОМС. URL: <https://oblikbudget.com.ua/article/1035-rahunok-70-dohodi-vd-realzats> (дата звернення: 27.04.2024).

48. Резерв сумнівних боргів. Головбух. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7246-rezerv-sumnvnih-borgv> (дата звернення: 03.04.2024).

49. Слепченко В., Скрипник М. Методика обліку розрахунків підприємства з покупцями та замовниками. Економіка та суспільство. 2021. № 29. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-4> (дата звернення: 20.03.2024).

50. Сливка Я.В. Бухгалтерський облік операцій за розрахунками з покупцями та замовниками: міждисциплінарні зв'язки. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2014. №. 5(4). С. 205–208. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_5%284%29__57 (дата звернення: 18.03.2024).

51. Соболева-Терещенко, О.А., Жарнікова, В.В. Особливості бухгалтерського обліку розрахунків з покупцями в умовах застосування програм лояльності. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2017. № 2 (50). С. 325–330.

52. Топ-12 українських сервісів з фінансового та складського обліку - CRM/ERP HugeProfit. CRM/ERP HugeProfit - ПРОСТИЙ ОБЛІК ФІНАНСІВ, ТОВАРІВ, ПРОДАЖУ ТА ДОСТАВОК ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ. URL: <https://h-profit.com/blog/top-12-ukrainskih-servisiv-z-finansovogo-ta-skladskogo-obliku/> (дата звернення: 28.04.2024).

53. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 8 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 17.03.2024).

54. Шматковська Т.О., Колодій С.В. Розрахунки з покупцями і замовниками як фінансовий актив підприємства: економічна сутність, визначення та підходи до класифікації . Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 8. С. 111–116.

55. Огляд Quickbooks [2024] Особливості / Ціни / Альтернатива. Ciroapp. URL: <https://ciroapp.com/uk/quickbooks-review/> (дата звернення: 23.05.2024).

ДОДАТКИ

Статут ПП «Софініт»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
РІШЕННЯМ ЗАСНОВНИКА
ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«СОФІНІТ»
№ 9 від «25» вересня 2023 р.

СТАТУТ
ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«СОФІНІТ»

(37181476)

Нова редакція

м. ЧЕРКАСИ - 2023 рік

с т а т т я 1

НАЗВА ТА ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Громадянин України Тупота Сергій Олексійович створює, на основі приватної власності з правом найму робочої сили, суб'єкт підприємницької діяльності – приватне підприємство.

1.2. Повна назва підприємства – приватне підприємство «Софініт», скорочена назва - ПП «Софініт», надалі «підприємство».

1.3. Власником (засновником) підприємства є: ТУПОТА СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ - паспорт: № 005549978, в Черкаській області 16.12.2020 р.; мешкає: Україна, 18031, м. Черкаси, Соснівський р-н, вул. Гоголя, буд. 105; ідентифікаційний номер 2762515875.

1.4. Підприємство є особою приватного права і в своїй діяльності керується цим Статутом та діючим законодавством України.

1.5. Підприємство створюється для здійснення підприємницької діяльності з метою одержання прибутку і є унітарним по своїй суті.

1.6. Підприємство є юридичною особою з моменту державної реєстрації і діє на принципах повного господарського розрахунку, самофінансуванні та самоокупності, має самостійний баланс, поточні рахунки та інші ірахунки в банках, печатки та штампи з ідентифікаційними кодами і своїм повним найменуванням, фірмові бланки, інші реквізити (затверджені в установленому порядку).

1.7. Підприємство відповідає за своїми зобов'язаннями всім закріпленим за ним майном, на яке відповідно до закону може бути звернено стягнення на вимогу кредиторів.

1.8. Підприємство несе відповідальність за наслідки своєї діяльності, за виконання взятих на себе зобов'язань по укладених договорах, перед держбюджетом та банками, а також перед своїми партнерами по зобов'язаннях.

1.9. Засновник (власник) не відповідає за зобов'язаннями підприємства, а підприємство не відповідає за зобов'язаннями засновника (власника), крім випадків передбачених діючим законодавством України.

1.10. Підприємство, в порядку встановленому законодавством України, може використовувати всі права та нести зобов'язки, які не заборонені законодавством України, відповідають цілям, передбаченим цим Статутом.

с т а т т я 2

МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Місцезнаходження (юридична адреса) підприємства: Україна, 18019 м. Черкаси, вул. Сурикова, буд. 14-б/2.

с т а т т я 3

ЦІЛІ ТА ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Підприємство створюється з метою здійснення підприємницької діяльності та отримання прибутку в інтересах власника.

3.2. Основними видами діяльності підприємства є: виробництво бетонних розчинів, готових до використання; виготовлення виробів із бетону для будівництва; ремонт і

реставрація меблів для спальних та житлових приміщень, для ванних кімнат, для підприємств торгівлі, суден, літаків, садових та інших меблів, а також частин з дерева, пластмас та інших матеріалів; оптова та роздрібна торгівля будівельними матеріалами, фарбами та склом; інші спеціалізовані будівельні роботи; вантажний автомобільний транспорт; надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна; надання в оренду будівельних машин та устаткування; надання в оренду інших машин, устаткування та товарів.

3.3. Підприємство має право також здійснювати інші види діяльності у відповідності з діючим законодавством, в тому числі:

3.3.1. Торговельна діяльність:

- торговельна діяльність у сфері оптової, роздрібною торгівлі та громадського харчування щодо реалізації продовольчих і непродовольчих товарів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів;

- закупівля, переробка та реалізація сільгосппродукції;

- здійснення експортно-імпортних операцій по закупці та продажу сировини, матеріалів, обладнання, комплектуючих виробів для виробництва продукції, а також для реалізації їх підприємствам, організаціям, кооперативам та населенню;

- оптова, роздрібна торгівля тютюновими виробами;

- оптова, роздрібна торгівля алкогольними, безалкогольними напоями;

- експорт, імпортодисків для лазерних систем зчитування, матриць;

- оптова торгівля насінням;

- оптова, роздрібна торгівля пестицидами та агрохімікатами;

- посередницькі послуги при купівлі-продажу товарів народного споживання;

- посередницькі послуги при купівлі-продажу продукції виробничо-технічного призначення;

- посередницькі послуги при купівлі-продажу продукції сільськогосподарства;

- торгівля нафтопродуктами та паливно-мастильними матеріалами;

- закупівля продукції сільськогосподарства у населення заготівку;

- послуги по зовнішньоторгових операціях для підприємств та організацій.

3.3.2. Автотранспорт:

- складання, переобладнання, діагностування, ремонт і технічне обслуговування легкових, вантажних автомобілів, сільськогосподарської техніки та інших транспортних засобів;

- діяльність, пов'язана з виробництвом автомобілів та автобусів;

- продаж, купівля, здача в оренду нових та уживаних легкових, вантажних автомобілів, сільськогосподарської техніки та інших транспортних засобів;

- організація та утримання автостоянок для легкових, вантажних автомобілів, та інших транспортних засобів;

- транспортно-експедиційні послуги;

- обслуговування транспорту;

- миття, полірування, буксирування тощо автомобілів та мотоциклів;

- послуг аварійної дорожньої служби: буксирування, надання технічної допомоги в дорозі.

3.3.3 Перевезення:

- міжнародні перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом;

- надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів повітряним транспортом;

- надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів річковим, морським транспортом;

- надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом загального користування (крім надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі);

- надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі;

- надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів залізничним транспортом.

3.3.4. Сільське господарство:

- вирощування зернових, технічних та інших культур;
- овочівництво, декоративне садівництво та вирощування продукції розсадників;
- вирощування фруктів, ягід, горіхів, культур для виробництва напоїв і прянощів;
- культивування, використання рослин, що містять наркотичні засоби для промислових цілей;

- заготівля зернових;
- забезпечення сільгоспвиробників матеріально-технічними ресурсами;
- тваринництво;
- обслуговування сільського господарства;
- надання послуг у рослинництві (передпосівна підготовка полів і насіння сільськогосподарських культур; посів, садіння обприскування сільськогосподарських культур; обрізання плодкових дерев та винограду; збирання урожаю та підготування продукції до первинної реалізації; захист рослин від хвороб і шкідників; агрохімічне обслуговування; надання послуг сільськогосподарською технікою тощо).

3.3.5. Лісове господарство, рибальство, рибництво, мисливство:

- рибальство, надання послугу рибальстві;
- рибництво, надання послуг у рибництві;
- лісівництво та лісозаготівлі;
- одержання продукції лісового господарства;
- надання послуг у лісовому господарстві;
- мисливство.

3.3.6. Добувна промисловість:

- добування декоративного та будівельного каменю;
- добування вапняку, гіпсу та крейди;
- добування піску та гравію;
- добування глини та каоліну.

3.3.7. Виробництво:

- виробництво м'яса та м'ясних продуктів;
- виробництво рибних продуктів;
- виробництво овочевих та фруктових соків; перероблення та консервування сільськогосподарської продукції, фруктів та ягід;
- виробництво олії та харчових жирів;
- виробництво молочних продуктів;
- виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості, крохмалю, крохмальних продуктів;
- виробництво хліба, хлібобулочних виробів, цукру, шоколаду, кондитерських та макаронних виробів тощо;
- виробництво одягу, хутра та виробів з хутра, текстильних та трикотажних виробів;
- виробництво шкіри та виробів з неї;
- ткацьке виробництво;
- виробництво взуття;
- виготовлення парфумерної та косметичної продукції;
- лісопильне та стругальне виробництво, просочування деревини;
- виробництво фанери, плит та панелей, шпону, дерев'яної тари, дерев'яних будівельних конструкцій та столярних виробів;
- виробництво паперової маси, паперу, картону та виробів з них;
- виробництво основної хімічної продукції, агрохімічної продукції, лаків та фарб;
- виробництво виробів з металу, пластмаси, гуми, скла, дерева, глини та іншої сировини;

- проектування, монтаж, технічне обслуговування засобів протипожежного захисту та систем опалення, оцінка протипожежного стану об'єктів;

- проведення випробувань на пожежну небезпеку речовин, матеріалів, будівельних конструкцій, виробів і обладнання, а також пожежної техніки, пожежно-технічного озброєння, продукції протипожежного призначення на відповідність встановленим вимогам.

3.3.10. Ремонт:

- ремонтбудівельних і шляхових машин;
- ремонт та технічне обслуговування офісної та електронно-обчислювальної техніки;
- ремонт різного виробничого та невиробничого устаткування.

3.3.11. Оренда (найм):

- здавання в найм (оренду) устаткування і машин виробничо-технічного призначення;
- операції з нерухомим майном;
- купівля, продаж і здавання в найм (оренду) нерухомого майна;
- посередницькі послуги при купівлі-продажу і здавання в найм (оренду) нерухомого майна;

- діяльність агентств нерухомості;
- управління нерухомим майном, діяльність агентств нерухомості;
- оренда водних та повітряних транспортних засобів та устаткування;
- оренда сільськогосподарських, будівельних, офісних та інших машин і устаткування;
- прокат побутових виробів та предметів особистого вжитку.

3.3.12. Інформаційне обслуговування:

- консультації з питань інформатизації;
- інформаційно-обчислювальне обслуговування;
- розроблення і поставка програмного забезпечення;
- інформаційно-обчислювальна діяльність, пов'язана з базами даних та іншими інформаційними структурами;
- рекламна діяльність, представницькі послуги;
- маркетингові дослідження, консультації з питань комерційної діяльності, фінансів і управління;

- надання послуг по плануванню, обліку і аналізу фінансово-економічної діяльності юридичних осіб.

3.3.13. Інші види діяльності:

- організація громадського харчування, в т.ч. кафе, ресторанів, барів;
- побутове обслуговування населення;
- професійна діяльність у сфері надання соціальних послуг;
- діяльність, пов'язана з виробництвом, торгівлею піротехнічними засобами;
- діяльність, пов'язана з відкриттям та функціонуванням стрілецьких тирів, стрільбищ невійськового призначення, мисливських стендів;
- надання послуг митного ліцензійного складу;
- заготівлі;
- складське господарство;
- проектні, дослідні роботи;
- видавнича, поліграфічна, брошурувально-палітурна, оздоблювальна діяльності;
- операції у сфері поводження з небезпечними відходами;
- організація та утримання тоталізаторів, гральних закладів, випуск та проведення лотерей, організація діяльності з проведення азартних ігор;
- послуги турецьких бань, саун, соляріїв, кабінетів масажу, фізкультурно-оздоровчих центрів, перукарень тасалонів краси тощо;
- посередницькі послуги при купівлі-продажу іноземної валюти, проведення валютних обмінних операцій;

- виготовлення та ввезення бланків цінних паперів, документів суворого обліку і знаків поштової оплати, а також матеріалів та напівфабрикатів для їх виробництва;
  - комісійна, комерційна, посередницька, інвестиційна, інноваційна, дистрибуторська, дилерська, фінансова, зовнішньоекономічна, юридична діяльності;
  - заготівля, переробка, металургійна переробка металобрухту кольорових і чорних металів;
  - надання послуг, пов'язаних з охороною державної та іншої власності, надання послуг з охорони громадян;
  - посередництво у працевлаштуванні на роботу за кордоном;
  - посередницька діяльність митного брокера та митного перевізника;
  - послуги з моделювання та графічного дизайну, декораторів інтер'єру та художників-оформлювачів;
  - посередницька діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів туристичної діяльності, а також посередницька діяльність щодо реалізації характерних та супутніх послуг, які в установленому порядку отримали ліцензію на турагентську діяльність;
  - надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійних, розважальних та інших туристичних послуг;
  - здійснювати інші види діяльності, які не заборонені законодавством України.
- 3.4. Види діяльності, які потребують ліцензування або спеціального дозволу, здійснюються тільки при їх наявності.

стаття 4

МАЙНО. ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА

- 4.1. Для забезпечення діяльності підприємства засновник сформував статутний фонд у сумі 1850 000 (Один мільйон вісімсот п'ятдесят тисяч) гривень.
- 4.2. Майно підприємства становлять основні фонди та оборотні кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі підприємства.
- 4.3. Майно підприємства відповідно до законів України, цього Статуту та укладених угод належить йому на праві власності, повного або часткового господарського відання або оперативного управління.
- 4.4. Джерелами формування майна підприємства є:
- грошові та матеріальні внески засновника;
  - доходи одержані від реалізації продукції, а також від інших видів господарської діяльності;
  - доходи від цінних паперів;
  - кредити банків та інших кредиторів;
  - майно придбане в інших суб'єктів господарювання, організацій та громадян у встановленому законодавством порядку;
  - безоплатні або благодійні внески, пожертвування організацій, підприємств і громадян;
  - інші джерела, не заборонені законодавчими актами України.
- 4.5. Підприємство, якщо інше не передбачено чинним законодавством та цим Статутом, має право продавати і передавати іншим підприємствам, організаціям та установам, обмінювати, здавати в оренду, надавати безоплатно в тимчасове користування або в позику належні йому будинки, споруди, устаткування, транспортні засоби, інвентар, сировину та інші матеріальні цінності, а також списувати їх з балансу.

4.6. Підприємству надається право, якщо інше не передбачено чинним законодавством та цим Статутом, продавати, передавати безоплатно, обмінювати, здавати в оренду громадянам засоби виробництва та інші матеріальні цінності, за винятком тих, які відповідно до законодавчих актів України не можуть бути в їх власності. Безоплатна передача і надання підприємствами матеріальних цінностей громадянам здійснюються з дозволу власника або уповноваженого ним органу, крім випадків, передбачених законодавством України.

4.7. Основним узагальнюючим показником фінансових результатів господарської діяльності підприємства є прибуток.

4.8. Прибутком підприємства, після сплати податків в держбюджет та інших обов'язкових відрахувань, згідно діючого законодавства, самостійно розпоряджається власник. Власник щоквартально приймає рішення про використання прибутку. Прибуток підприємства за рішенням власника може бути направлений на збільшення обігових коштів; придбання основних засобів, матеріалів, сировини; виплату дивідендів; надання працівникам підприємства позики; інвестиції тощо.

стаття 5

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

5.1. Підприємство самостійно визначає перспективи розвитку, планує та здійснює свою діяльність, виходячи з попиту на продукцію та необхідності забезпечення виробничого та соціального розвитку підприємства.

5.2. Матеріально-технічне забезпечення підприємства здійснюється через систему прямих угод або через біржу та інші організації.

5.3. Підприємство реалізує свою продукцію, майно за цінами і тарифами, що встановлюються самостійно або на договірній основі, а у випадках, передбачених діючим законодавством - за державними цінами і тарифами.

5.4. Підприємство самостійно планує свою виробничо-фінансову діяльність, виходячи зі споживчого попиту і установлених нормативів. Основу планів підприємства складають договори з замовниками. Порядок формування, поповнення і використання фондів визначається засновником. Підприємство при підготовці планів погоджує з органом місцевого самоврядування заходи, що можуть викликати екологічні, демографічні й інші соціальні наслідки, які зачіпають інтереси населення території.

5.5. Підприємство для здійснення статутних цілей має право:

- організувати матеріально-технічне забезпечення власного виробництва шляхом придбання ресурсів безпосередньо у виробників, в оптовій торгівлі, у тому числі в громадян, на ярмарках, на аукціонах і в організацій матеріально-технічного постачання в порядку, за цінами і тарифам, установленим угодами;
- залучати на договірних засадах і використовувати фінансові засоби, об'єкти інтелектуальної власності, майно й окремі майнові права громадян і юридичних осіб;
- враховувати у своїй діяльності інтереси споживача і його вимоги до якості продукції, робіт, послуг;
- самостійно здійснювати ведення зовнішньоекономічної діяльності у встановленому законодавством порядку;
- придбавати, створювати, відчужувати, брати та здавати в оренду, надавати безоплатно в тимчасове користування або в позику всього роду рухоме і нерухоме майно, а також списувати його з балансу;

- укладати угоди з вітчизняними та іноземним партнерами на реалізацію товарів широкого споживання, обчислювальної та складної побутової техніки, виробничо-технічного обладнання та інше;
- отримувати в установленому порядку довгострокові та короткострокові кредити;
- отримувати в установленому порядку довгострокові та короткострокові безвідсоткові позики від юридичних або фізичних осіб на зворотній основі;
- надавати працівникам підприємства, за їх письмовою заявою позики;
- виступати засновником (учасником) господарських товариств, вступати до об'єднань;
- створювати філії, представництва;
- проводити та брати участь в ярмарках, виставках, семінарах;
- відкривати фірмові магазини, салони, секції, відділи, студії звукозапису та відеозапису;
- виступати на ринку цінних паперів для їх придбання та продажу;
- залучати необхідних спеціалістів за трудовими угодами, договорами, наймати працівників;
- виконувати будівництво споруд, об'єктів виробничого, соціально-побутового призначення;
- надавати благодійну фінансову та іншу допомогу;
- брати участь в будь-якій формі діяльності українських іноземних або міжнародних підприємств, організацій, фірм, компаній та товариств;
- створювати виробничі та невиробничі підрозділи з основними фондами, а також використовувати на договірній основі приміщення та устаткування, належні іншим підприємствам та організаціям, а також фізичним особам.

стаття 6

ОБЛІК. ЗВІТНІСТЬ. КОНТРОЛЬ

- 6.1. Підприємство веде бухгалтерський облік та складає фінансову звітність.
- 6.2. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку.
- 6.3. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації, які передбачені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
- 6.4. Підприємство самостійно:
- визначає облікову політику підприємства;
  - обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та , узагальнення інформації в них з дотриманням єдиних засад, встановлених законодавством, та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних;
  - розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів;
  - затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку;
  - може виділяти на окремий баланс філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, які зобов'язані вести бухгалтерський облік, з наступним включенням їх показників до фінансової звітності підприємства.
- 6.5. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах,

збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе Директор підприємства.

6.6. Відповідальність за достовірність за фінансову, податкову, статистичну та інші види звітності несе особа на яку покладено забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємства.

6.7. Ревізія (аудит) фінансово-господарської діяльності підприємства може відбуватися з ініціативи засновника за будь-який період і будь-якого приводу. При цьому витрати на ревізію (аудит) несе підприємство. Членів ревізійної комісії (аудитора, аудиторську фірму) визначає власник.

стаття 7 **УПРАВЛІННЯ**

7.1. Управління підприємством здійснює власник, який одночасно може бути і Директором підприємства.

7.2. До виключної компетенції власника відноситься наступні питання:

- розгляд та затвердження планів економічного і соціального розвитку підприємства;
- внесення змін та доповнень до Статуту;
- прийняття рішення про реорганізацію або ліквідацію підприємства;
- визначення порядку формування та використання фондів і прибутку підприємства; - вирішення питання про створення філій, представництв;
- участі у створенні господарських товариств або придбання частки в них та виходу із складу учасників таких товариств шляхом продажу частки або акцій;
- прийняття рішення про відчуження основних фондів підприємства, строк амортизації яких перевищує три роки;
- надання згоди на одержання кредитів у гривнях і в іноземній валюті, а також на передачу в заставу майна підприємства;
- затвердження господарських угод, що носять ризиковий характер;
- затвердження штатного розпису підприємства;
- визначення складу, обсягу та порядку захисту відомостей про комерційну таємницю.

7.3. Керівництво поточною господарською діяльністю підприємства здійснює Директор. У випадку, якщо власник не є Директором підприємства, Директор призначається і звільняється з посади власником. Директор несе персональну відповідальність за виконання покладених на нього завдань.

7.4. Директор має право:

- діяти без доручення від імені підприємства, представляти його інтереси у всіх підприємствах, установах і організаціях;
- розпоряджатися майном підприємства (згідно повноважень та в інтересах власника);
- укладати господарські та інші договори, відповідно до цього Статуту та чинного законодавства України;
- видавати доручення;
- відкривати у банках рахунки;
- розпоряджатися коштами підприємства в порядку, визначеному цим Статутом та чинним законодавством;
- наймати працівників;
- накладати на працівників підприємства стягнення відповідно до законодавства;
- у межах своєї компетенції видавати накази, розпорядження і давати вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів з працівників підприємства.

7.5. Директор зобов'язаний:

- виконувати вимоги цього Статуту;

- виконувати вимоги засновника виданих в межах його компетенції;
- здійснювати своєчасну виплату працівникам підприємства заробітної плати;
- вживати своєчасних заходів для запобігання банкрутству підприємства.

7.6. При укладанні трудових договорів з працівниками підприємства, визначення і забезпечення умов їх праці та відпочинку. Директор керується законодавством про працю з урахуванням особливостей, що передбачені цим Статутом.

7.7. При найманні працівників, Директор застосовує будь-які визначені або ті що допускаються законодавством, цим Статутом, можливості у сфері організації, оплати і стимулювання праці, а також відпочинку.

стаття 8

ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ, СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

8.1. Підприємство самостійно встановлює форми, системи, та розміри оплати праці, а також інші види доходів працівників. Підприємство самостійно визначає фонд оплати праці без обмежень його зростання з боку державних органів.

8.2. Усі громадяни, які своєю працею беруть участь в діяльності підприємства на основі трудового договору (угоди), а також інших форм, що регулюють трудові відносини, становлять трудовий колектив підприємства.

8.3. Соціальні та трудові права робітників підприємства гарантуються чинним законодавством.

8.4. Орган, який має право представляти інтереси трудового колективу є Рада трудового колективу. Рада трудового колективу обирається з числа членів трудового колективу у складі трьох осіб, на строк три роки.

8.5. Підприємство зобов'язане впроваджувати у виробництво сучасні засоби техніки безпеки, які запобігають виробничому травматизму, забезпечують санітарно-гігієнічні умови праці та пожежну безпеку.

8.6. Працівники підприємства підлягають соціальному забезпеченню у порядку та на умовах, передбачених діючим законодавством.

8.7. Між Директором підприємства і радою трудового колективу, профспілковим комітетом, або іншим уповноваженим органом укладається колективний договір, який повинен відповідати чинному законодавству України.

8.8. Локальними нормативними актами підприємство може встановлювати додаткові, порівняно до чинного законодавства, трудові та соціально-побутові пільги для своїх працівників або окремих їх категорій.

8.9. Сума заробітної плати, з урахуванням преміальних виплат, залежить від кінцевого результату праці, виконання договірних обов'язків та максимальними розмірами не обмежується.

8.10. Власник гарантує найманним робітникам мінімальну заробітну плату, передбачену законодавством України.

стаття 9

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

9.1. Підприємство, згідно з предметом своєї діяльності, здійснює зовнішньоекономічну діяльність, яка є частиною зовнішньоекономічної діяльності України і регулюється законами України та іншими прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.

9.2. Види зовнішньоекономічної діяльності, для яких законодавством України передбачено ліцензування або спеціальний дозвіл, здійснюється підприємством тільки при наявності такої ліцензії або спеціального дозволу.

Підприємство при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності укладає всі види угод (контрактів), що не суперечать законодавству України як з юридичними та фізичними особами на Україні, так і за її межами, та інші операції зовнішньоекономічної діяльності не заборонені законами України.

9.3. Підприємство самостійно визначає банк, в якому відкриває власний валютний рахунок.

9.4. Валютні засоби підприємства утворюються за рахунок:

- прибутку від господарської діяльності підприємства, отримання від реалізації продукції, робіт, послуг в іноземній валюті;
- грошових та матеріальних внесків власника в іноземній валюті;
- платіжних документів (чеки, векселі, тратти, депозитні сертифікати, акредитиви та інші) в іноземній валюті;
- цінних паперів (акції, облигації, купони до них, бони, векселі та інші) в іноземній валюті;
- добровільних внесків та пожертвувань юридичних осіб та громадян в іноземній валюті.

9.5. Валютні засоби підприємства після оподаткування прибутку, обов'язкових платежів в бюджет залишаються в розпорядженні підприємства.

9.6. Підприємство, яке здійснює зовнішньоекономічну діяльність, може відкривати за межами України свої представництва, філії та виробничі підрозділи, утримання яких здійснюється за кошти підприємства.

стаття 10 РЕОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ

10.1. Припинення діяльності підприємства здійснюється шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації - за рішенням власника (власників) чи уповноважених ним органів, за рішенням інших осіб - засновників суб'єкта господарювання чи їх правонаступників, а у випадках, передбачених діючим законодавством - за рішенням суду.

10.2. Підприємство ліквідується:

- а) за ініціативою осіб, зазначених у частині першій цієї статті;
- б) у зв'язку із закінченням строку, на яке воно створювалося, чи у разі досягнення мети, заради якої його було створено;
- в) у разі визнання його в установленому порядку банкрутом, крім випадків, передбачених законом;
- г) у разі скасування його державної реєстрації у випадках, передбачених законом.

10.3. Ліквідація суб'єкта підприємства здійснюється ліквідаційною комісією, яка утворюється власником (власниками) майна чи його (їх) представниками (органами), або іншим органом, визначеним законом, якщо інший порядок її утворення не передбачений діючим законодавством. Ліквідацію підприємства може бути також покладено на орган управління суб'єкта, що ліквідується.

10.4. Орган (особа), який прийняв рішення про ліквідацію підприємства, встановлює порядок та визначає строки проведення ліквідації, а також строк для заяви претензій кредиторам, що не може бути меншим, ніж два місяці з дня оголошення про ліквідацію.

10.5. Ліквідаційна комісія або інший орган, який проводить ліквідацію підприємства, вміщує в офіційно визначених друкованих органах повідомлення про його ліквідацію та про

Всього прошито, пронумеровано
і скріплено печаткою

13 (тринадцять) аркушів

[Handwritten signature]

ДОДАТОК Б

Фінансова звітність ПП «Софінит» за 2022 рік

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "СОФІНІТ"

#37181476

Фінансова звітність за 2022 рік

J0901107 Фінансова звітність малого підприємства

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0,00	0,00
первісна вартість	1001	0,00	
накопичена амортизація	1002	0,00	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,00	
Основні засоби:	1010	612,70	580,70
первісна вартість	1011	1007,20	1007,20
знос	1012	394,50	426,50
Довгострокові біологічні активи	1020	0,00	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,00	
Інші необоротні активи	1090	0,00	
Усього за розділом I	1095	612,70	580,70
II. Оборотні активи Запаси:	1100	3,90	44,80
у тому числі готова продукція	1103	3,90	44,80
Поточні біологічні активи	1110	0,00	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	19,90	9,50
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0,00	30,90
у тому числі з податку на прибуток	1136	0,00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,00	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0,00	
Г роші та їх еквіваленти	1165	52,20	178,10
Витрати майбутніх періодів	1170	0,00	
Інші оборотні активи	1190	0,00	
Усього за розділом II	1195	76,00	263,30
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0,00	
Баланс	1300	688,70	844,00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1200,00	1550,00
Додатковий капітал	1410	0,00	
Резервний капітал	1415	0,00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-515,10	-717,60
Неоплачений капітал	1425	0,00	
Усього за розділом I	1495	684,90	832,40
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0,00	
Короткострокові кредити банків	1600	0,00	
III. Поточні зобов'язання Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	0,00	
довгостроковими зобов'язаннями			

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
товари, роботи, послуги	1615	0,00	
розрахунками з бюджетом	1620	3,80	3,80
у тому числі з податку на прибуток	1621	0,00	
розрахунками зі страхування	1625	0,00	
розрахунками з оплати праці	1630	0,00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0,00	
Інші поточні зобов'язання	1690	0,00	7,80
Усього за розділом III	1695	3,80	11,60
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0,00	
Баланс	1900	688,70	844,00

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	601,10	518,40
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	56,50	0,00
Інші операційні доходи	2120	0,00	
Інші операційні витрати	2180	747,10	613,70
Інші доходи	2240	0,00	
Інші витрати	2270	0,00	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	601,10	518,40
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	803,60	613,70
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-202,50	-95,30
Податок на прибуток	2300	0,00	
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-202,50	-95,30

ДОДАТОК В

Фінансова звітність ПП «Софініт» за 2023 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "Софініт"	за ЄДРПОУ	2024	01	01
Територія <u>ЧЕРКАСЬКА</u>	за КАТОТТГ ¹	37181476		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Приватне підприємство</u>	за КОПФГ	120		
Вид економічної діяльності <u>Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням</u>	за КВЕД	46.73		
Середня кількість працівників, осіб <u>3</u>				
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>				
Адреса, телефон <u>вулиця Сурикова, буд. 14 А, м. ЧЕРКАСИ, ЧЕРКАСЬКИЙ РАЙОН, ЧЕРКАСЬКА обл., 18019</u>		0975687126		

1.Баланс на 31 грудня 2023 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	580,7	3 951,6
первісна вартість	1011	1 007,2	4 593,7
знос	1012	(426,5)	(642,1)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	580,7	3 951,6
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	44,8	591,2
у тому числі готова продукція	1103	44,8	576,1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9,5	2,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	30,9	465,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	64,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	178,1	318,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	263,3	1 442,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	844,0	5 394,1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 550,0	1 850,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(717,6)	(1 212,3)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	832,4	637,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	4 720,7
розрахунками з бюджетом	1620	3,8	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7,8	35,7
Усього за розділом III	1695	11,6	4 756,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	844,0	5 394,1

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2023 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	13 722,3	601,1
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	13 722,3	601,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7 531,5)	(56,5)
Інші операційні витрати	2180	(6 685,5)	(747,1)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(14 217,0)	(803,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(494,7)	(202,5)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(494,7)	(202,5)

Керівник

(підпис)

Тупота Сергій Олексійович

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

ДОДАТОК Г

Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, ФОП та
громадських формувань

ВИПИСКА
з Єдиного державного реєстру юридичних осіб,
фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "СОФІНІТ"

Ідентифікаційний код юридичної особи:

37181476

Місцезнаходження юридичної особи:

Україна, 18019, Черкаська обл., місто Черкаси, вул.Сурікова, будинок
14-Б/2

Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань:

14.11.2022, 1000261070011010784

Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи:

ТУПОТА СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 04.08.2010 - керівник

ТУПОТА СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ (Повноваження: Відомості відсутні) -
представник

Відомості, отримані в порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та інформаційними системами державних органів:

05.08.2010, ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ, 37507880

05.08.2010, 27921, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ,
ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ У М.ЧЕРКАСАХ (М. ЧЕРКАСИ), 44131663,
(дані про взяття на облік як платника податків)

29.07.2011, 2301006550/23014, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ЧЕРКАСЬКІЙ
ОБЛАСТІ, ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ У М.ЧЕРКАСАХ (М. ЧЕРКАСИ),
44131663, 23, (дані про взяття на облік як платника єдиного внеску)

Види економічної діяльності:

23.63 Виробництво бетонних розчинів, готових для використання
(основний)

31.09 Виробництво інших меблів

23.61 Виготовлення виробів із бетону для будівництва
46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням
47.52 Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах
43.99 Інші спеціалізовані будівельні роботи, н.в.і.у.
49.41 Вантажний автомобільний транспорт
68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
77.32 Надання в оренду будівельних машин і устаткування
77.39 Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у.

Назви органів управління юридичної особи:

Відомості відсутні

Запис про перебування юридичної особи в процесі припинення:

Відомості відсутні

Вид установчого документа:

Відомості відсутні

Інформація для здійснення зв'язку:

+380472320316

Номер, дата та час формування виписки:

572554464595, 14.11.2022 09:27:41

Департамент управління справами та юридичного
забезпечення Черкаської міської ради

Литвин О.В.

ДОДАТОК Д

Кореспонденція рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»

	За дебетом з кредитом рахунків:		За кредитом з дебетом рахунків:
30	«Готівка»	10	«Основні засоби»
31	«Рахунки в банках»	11	«Інші необоротні матеріальні активи»
42	«Додатковий капітал»	12	«Нематеріальні активи»
44	«Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»	14	«Довгострокові фінансові інвестиції»
45	«Вилучений капітал»	15	«Капітальні інвестиції»
46	«Неоплачений капітал»	16	«Довгострокові біологічні активи»
67	«Розрахунки з учасниками та кошти клієнтів»	20	«Виробничі запаси»
		21	«Поточні біологічні активи»
		22	«Малоцінні та швидкозношувані предмети»
		28	«Товари»
		30	«Готівка»
		31	«Рахунки в банках»
		35	«Поточні фінансові інвестиції»
		41	«Капітал у дооцінках»
		42	«Додатковий капітал»
		43	«Резервний капітал»
		44	«Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»
		46	«Неоплачений капітал»
		50	«Довгострокові позики»
		60	«Короткострокові позики»
		63	«Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
		66	«Розрахунки за виплатами працівникам»
		67	«Розрахунки з учасниками та кошти клієнтів»
		68	«Розрахунки за іншими операціями»

Додаток Е

Кореспонденція рахунку 90 «Собівартість реалізації»

за дебетом з кредитом рахунків:

за кредитом з дебетом
рахунків:

21	"Поточні біологічні активи"	79	"Фінансові результати"
23	"Виробництво"		
26	"Готова продукція"		
27	"Продукція сільськогосподарського виробництва"		
28	"Товари"		
30	"Готівка"		
31	"Рахунки в банках"		
36	"Розрахунки з покупцями та замовниками"		
47	"Забезпечення майбутніх витрат і платежів"		
63	"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		
91	"Загальновиробничі витрати"		

Джерело: сформовано за даними [Ошибка! Источник ссылки не найден.]

Рахунок 70 "Доходи від реалізації" кореспондує

За дебетом з кредитом рахунків:		За кредитом з дебетом рахунків:	
"Готівка"	30	"Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	18
"Розрахунки з покупцями та замовниками"	36	"Готівка"	30
"Страхові резерви"	49	"Рахунки в банках"	31
"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	63	"Інші кошти"	33
"Розрахунки за податками й платежами"	64	"Короткострокові векселі одержані"	34
"Розрахунки за страхуванням"	65	"Розрахунки з покупцями та замовниками"	36
"Розрахунки за іншими операціями"	68	"Розрахунки з різними дебіторами"	37
"Доходи від реалізації"	70	"Страхові резерви"	49
"Страхові платежі"	76	"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	63
"Фінансові результати"	79	"Розрахунки за виплатами працівникам"	66
		"Розрахунки з учасниками"	67
		"Розрахунки за іншими операціями"	68
		"Доходи майбутніх періодів"	69
		"Доходи від реалізації"	70
		"Страхові платежі"	76
		"Фінансові результати"	79

Додаток 3

Рахунок 79 "Фінансові результати" кореспондує

За дебетом з кредитом рахунків:		За кредитом з дебетом рахунків:	
"Виробництво"	23	"Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	44
"Готова продукція"	26	"Доходи від реалізації"	70
"Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	44	"Інший операційний дохід"	71
"Доходи від реалізації"	70	"Дохід від участі в капіталі"	72
"Собівартість реалізації"	90	"Інші фінансові доходи"	73
"Адміністративні витрати"]	92	"Інші доходи"	74
"Витрати на збут"	93	"Податок на прибуток"	98
"Інші витрати операційної діяльності"	94		
"Фінансові витрати"	95		
"Втрати від участі в капіталі"	96		
"Інші витрати"	97		
"Податок на прибуток"	98		

Додаток К

Рахунок 74 "Інші доходи" кореспондує

За дебетом з кредитом рахунків:		За кредитом з дебетом рахунків:	
"Розрахунки за податками й платежами"	64	"Основні засоби"	10
"Фінансові результати"	79	"Інші необоротні матеріальні активи"	11
		"Нематеріальні активи"	12
		"Знос (амортизація) необоротних активів" [	13
		"Довгострокові фінансові інвестиції"	14
		"Капітальні інвестиції"	15
		"Довгострокові біологічні активи"	16
		"Відстрочені податкові активи"	17
		"Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	18
		"Виробничі запаси"	20
		"Поточні біологічні активи"	21
		"Малоцінні та швидкозношувані предмети"	22
		"Товари"	28
		"Готівка"	30
		"Рахунки в банках"	31
		"Короткострокові векселі одержані"	34
		"Поточні фінансові інвестиції"	35
		"Розрахунки з різними дебіторами"	37
		"Додатковий капітал"	42
		"Неоплачений капітал"	46
		"Цільове фінансування і цільові надходження"	48
		"Довгострокові позики"	50
		"Довгострокові векселі видані"	51
		"Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	52
		"Довгострокові зобов'язання з оренди"	53
		"Інші довгострокові зобов'язання"	55
		"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	63
		"Розрахунки за податками й платежами"	64
		"Розрахунки за страхуванням"	65
		"Розрахунки з учасниками"	67
		"Розрахунки за іншими операціями"	68
		"Доходи майбутніх періодів"	69

Графік документообігу ПП «Софініт» на 2024 рік

Назва первинного документа	Створення документів					Перевірка документа			Обробка документа			Передавання до архіву підприємства			
	Кіл. примір.	Відповідальний за виписку та оформлення	Підпис документа	Відповідальний за виконання	Строк виконання	Відповідальний за подання	Відповідальний за перевірку	Строк подання	Виконавець	Строк виконання	Подальше опрацювання первинного документа	Виконавець	Строк подання	Місце зберігання	Строк зберігання документа
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ															
Платіжне доручення (клієнт-банк)	1	Гол.бухгалтер	ЕЦП Директора, Головного бухгалтера, електронна печатка	Гол.бухгалтер	В день виписки	Гол.бухгалтер	Банк	В день виписки	Гол.бухгалтер	До кінця дня	Відображення в облікових регістрах (первинний документ до банківської виписки)	Гол.бухгалтер	Протягом року зберігається в електронному архіві та паперовому відправленні платіжних доручень	В кінці року експорт на електронний носій; в паперовому постійному архіві підприємства	3 роки ст.336
Рахунок – фактура (вх.)	2	Постачальник (виконавець робіт)	Постачальник (виконавець робіт)	Постачальник (виконавець робіт)	Під час здійснення господарської операції	Постачальник (виконавець робіт)	Гол.бухгалтер	В день отримання рахунку	Гол.бухгалтер	Не пізніше дня наступного за днем подачі	Оплата рахунку	Бухгалтер	В кінці звітного року	Постійний архів підприємства	3 роки ст.336
Рахунок – фактура (вих.)	2	Бухгалтер	Директор, Гловний бухгалтер	Оплачує замовник	Під час здійснення господарської операції	Бухгалтер	Гол.бухгалтер	В день виписки рахунку	Бухгалтер	Під час здійснення господарської операції	Рахунок надає інформацію про фактичний обсяг наданих послуг та є підставою для їх оплати замовником	Бухгалтер	В кінці звітного року	Постійний архів підприємства	3 роки ст.336
Банківська виписка (клієнт-банк)	1	Банк	Банк	Банк	Щоденно	Банк	Гол.бухгалтер	В день отримання	Гол.бухгалтер	До кінця дня	Перевірка руху коштів на рахунку підприємства	Гол.бухгалтер	Протягом року зберігається в електронному архіві програми	В кінці року експорт на електронний носій; в паперовому постійному архіві підприємства	3 роки ст.336
ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ															
Договори	2	Юрист, Гол.бухгалтер	Директор	Юрист	У разі виникнення домовленості між контрагентами про здійснення госп. операцій	Юрист	Гол.бухгалтер для аналізу фінансового розділу договору та наявність всіх необхідних реквізитів	Не пізніше дня наступного після складання	Бухгалтер	В міру надходження	Відображення в облік.регістрах на підставі первинних документів, які підтв. факт здійснення госпоперації згідно умов договору	Юрист	В кінці звітного року	Постійний архів підприємства	3 роки ст.330

Продовження додатку Л

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	15
Акт приймання – передачі виконаних робіт	2	Юрист, Гол.бухгалтер	Директор	Юрист	В момент прийняття робіт/послуг	Юрист	Гол.бухгалтер	Не пізніше дня наступного після складання	Бухгалтер	В міру надходження	Відображення в облікових регістрах	Бухгалтер	В кінці звітного року	Постійний архів підприємства	3 роки ст.334
Податкова накладна	1	Гол.бухгалтер	ЕЦП Головного бухгалтера	Гол.бухгалтер	В день виникнення податкових зобов'язань	Гол.бухгалтер	Гол.бухгалтер	В день виписки	Бухгалтер	Реєстрація ПН: складені з 1-го по 15-те – до кінця місяця; з 16-го до кінця місяця – до 15-го числа, наступного місяця	Реєстрація податкових накладних та отримання квитанції, яка підтверджує реєстрацію в ЄРПН	Бухгалтер	В кінці звітного року	Експорт на електронний носій в кінці року	Зберігання на ЕН 3 роки ст.338
Акт звірки взаєморозрахунків	2	Бухгалтер	Гол.бухгалтер	Бухгалтер	До 15-го числа щоквартально	Бухгалтер	Гол.бухгалтер	Не пізніше дня наступного після складання	Бухгалтер	Протягом 3-х днів з моменту надходження акту	Для контролю та підтвердження рахунковості та складання акта інвентаризації	Бухгалтер	В кінці звітного року	Постійний архів підприємства	3 роки ст.324

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
17.06.2015 № 572

ПП «Софініт»

(установа)	3	7	1	8	1	4	7	6
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ								

АКТ

інвентаризації розрахунків з дебіторами і кредиторами
«04» січня 2024 р.

На підставі розпорядчого документа від «04» січня 2024 р. №256 проведено інвентаризацію розрахунків за дебіторською і кредиторською заборгованостями (доходами і витратами майбутніх періодів) станом на «01» січня 2024 р.

При інвентаризації встановлено таке:

За дебіторською заборгованістю

Дебітор		Найменування субрахунку	Сума дебіторської заборгованості за даними бухгалтерського обліку (витрати майбутніх періодів)		Із загальної суми, вказаної в графі 4, зазначається заборгованість, за якою минув строк позовної давності (додаток: довідка до акта інвентаризації розрахунків про дебіторську і кредиторську заборгованості, щодо яких строк позовної давності минув)	Строк погашення	
найменування	ЄДРПОУ (реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта)		всього	у тому числі			
				заборгованість, що підтверджена дебіторами			заборгованість, що не підтверджена дебіторами
1	2	3	4	5	6	7	
ТОВ "Зоря Полісся"	05267558	361		5000,0	-	-	09.06.2024
Разом	X	X					

1. За кредиторською заборгованістю

Кредитор		Найменування субрахунку	Сума кредиторської заборгованості за даними бухгалтерського обліку (доходи майбутніх періодів)			Із загальної суми, вказаної в графі 4, зазначається заборгованість, за якою минув строк позовної давності (додаток: довідка до акта інвентаризації розрахунків про дебіторську і кредиторську заборгованості, щодо яких строк позовної давності минув)	Строк погашення
найменування	ЄДРПОУ (реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта)		всього	у тому числі			
				Заборгованість, що підтверджена кредиторами	заборгованість, що не підтверджена кредиторами		
1	2	3	4	5	6	7	
ТОВ «Богатир»	31983680	631	21000	2100	-	31.12.2024	
Разом	X	X					

Голова комісії _____ директор _____
(посада) (підпис)

_____ Тупота С.О. _____
(ініціали, прізвище)

Члени комісії: _____ гол. бухгалтер _____
(посада) (підпис)

_____ Коваль С.І. _____
(ініціали, прізвище)

_____ бухгалтер _____
(посада) (підпис)

_____ Стадник Л.П. _____
(ініціали, прізвище)

_____ інженер _____
(посада) (підпис)

_____ Опанасенко К.О. _____
(ініціали, прізвище)